

Europos piliečių forumas dėl mobilumo mokymosi tikslais

Galutinė ataskaita

#LearningMobilityEU

Rankraštis parengtas 2023 m. lapkričio mėn.

Šiame dokumente pateikiama nuomonė negali būti laikoma oficialia Europos Komisijos pozicija.

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2023

© Europos Sąjunga, 2023

Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika įgyvendinama pagal 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimą 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39). Jeigu nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai.

Visos nuotraukos © Europos Sąjunga.

Print ISBN 978-92-68-09218-7

doi:10.2775/24573

NA-09-23-534-LT-C

PDF ISBN 978-92-68-09183-8

doi:10.2775/948941

NA-09-23-534-LT-N

TURINYS

1. Įvadas.....	2
2. Pagrindiniai Europos piliečių forumo dėl mobilumo mokymosi tikslais aspektai	5
2.1. Atsitiktinė forumo dalyvių atranka ir demografinė sudėtis.....	6
2.2. Inicijatyvinis komitetas.....	9
2.3. Žinių komitetas.....	10
2.4. Žinių ir informacijos centras.....	11
2.5. Pranešėjai.....	11
2.6. Pagrindiniai diskusijų vedėjai	13
2.7. Tarpininkai.....	14
2.8. Stebėtojai.....	15
3. Metodinė sistema ir atskiros sesijos	18
3.1. Metodinė sistema.....	19
3.2. 1-oji sesija. procesas ir rezultatai.....	20
3.3. 2-oji sesija. procesas ir rezultatai.....	24
3.4. 3-ioji sesija. procesas ir rezultatai.....	26
4. Tolesni veiksmai.....	33
Priedas. Išsamios rekomendacijos	36

1. Įvadas

2023 m. Europos Komisija surengė tris Europos piliečių forumus ir viename iš jų buvo aptarta mobilumo mokymosi tikslais tema. Kiekviename forume dalyvavo iki 150 atsitiktine tvarka atrinktų piliečių iš visų 27 ES valstybių narių, kurie tarėsi ir teikė rekomendacijas prieš Komisijai pateikiant tam tikrus pagrindinius pasiūlymus. Šie forumai buvo organizuojami laikantis 2022 m. birželio 17 d. Komisijos komunikate „Konferencija dėl Europos ateities. Nuo vizijos prie konkrečių veiksmų“⁽¹⁾ ir Komisijos Pirmininkės U. von der Leyen 2022 m. pranešime apie Sąjungos padėtį išreikšto įsipareigojimo. Europos piliečių forumas dėl mobilumo mokymosi tikslais buvo trečias iš šių surengtų forumų, o jo trys sesijos įvyko kovo 3–5 d., kovo 24–26 d. ir balandžio 28–30 d. Šis forumas buvo sušauktas atsižvelgiant į rengiamą pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijos dėl mobilumo mokymosi tikslais, siekiant informuoti Komisiją apie piliečių požiūrį ir gauti jų rekomendacijas.

Mobilumas mokymosi tikslais – tai terminas, kuriuo apibūdinama padėtis, kai asmuo tam tikrą laiką būna užsienyje mokymosi tikslais, pavyzdžiui, mokydamasis universitete, mokykloje ar net dirbdamas kokioje nors įmonėje arba dalyvaudamas jaunimo mainų programoje. Šiandien mobilumas mokymosi tikslais yra vienas iš esminių šiuolaikinio švietimo aspektų ir labai svarbi mokymosi visą gyvenimą, asmeninio tobulėjimo ir kultūrų tarpusavio supratimo skatinimo priemonė. Vis dėlto užtikrinant, kad mobilumas mokymosi tikslais būtų prieinamas, įtraukus ir veiksmingas visiems besimokantiems asmenims Europos Sąjungoje, dar kyla didelių sunkumų.

Pripažindama šiuos sunkumus, ES ėmėsi aktyvių veiksmų, siekdama skatinti mobilumą mokymosi tikslais ir remti valstybių narių pastangas didinti dalyvavimą. Pavyzdžiui, Komisijos 2025 m. Europos švietimo erdvės strategijoje nustatyti plataus užmojo tikslai užtikrinti, kad mobilumo mokymosi tikslais galimybės visiems taptų tikrove ir kad būtų automatiškai tarpusavyje pripažįstami užsienyje pasiekti mokymosi rezultatai. Vis dėlto, norint pasiekti šiuos tikslus, reikia įveikti sudėtingus politinius iššūkius, susijusius su finansavimu, kalbų mokėjimu, pripažinimu ir socialine bei kultūrine integracija. ES atlieka labai svarbų vaidmenį palengvindama valstybių narių ir kitų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą ir jų veiksmų koordinavimą, kad būtų įveikti šie iššūkiai ir surasti veiksmingi sprendimai.

⁽¹⁾ Europos Komisija (2022), Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Konferencija dėl Europos ateities. Nuo vizijos prie konkrečių veiksmų“, COM(2022) 404 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0404>).

2023 m. Komisija nusprendė pateikti naują politikos pasiūlymą, kuriuo siekiama skatinti visų asmenų mobilumą mokymosi tikslais Europos švietimo erdvėje. Atsižvelgdama į tai, Komisija sušaukė Europos piliečių forumą ir paprašė jo dalyvių atsakyti į šį klausimą: **kaip galime užtikrinti, kad mobilumo mokymosi tikslais galimybės visiems taptų tikrove?** Piliečių buvo paprašyta nustatyti pagrindines mobilumo mokymosi tikslais kliūtis ir apsvarstyti, ką reikia padaryti, kad mobilumas mokymosi tikslais visiems taptų tikrove.

Remdamiesi informacine medžiaga, ekspertų indėliu ir diskusijomis darbo grupėse ir plenarinių posėdžių metu, forumo dalyviai nustatė klausimus ir prioritetus, susijusius su Komisijos nauju politikos pasiūlymu. Forumo indėlis ir darbo rezultatai apibendrinami šioje ataskaitoje, įskaitant jos priedą. Šioje ataskaitoje apibendrinami pagrindiniai forumo aspektai ir išdėstoma jo metodinė sistema, diskusijų palengvinimo būdai, trijų sesijų rezultatai ir tolesni veiksmai. Galiausiai pristatoma viso proceso metu įgyta patirtis ir padarytos išvados.

2. Pagrindiniai Europos piliečių forumo dėl mobilumo mokymosi tikslais aspektai

2.1. ATSITIKTINĖ FORUMO DALYVIŲ ATRANKA IR DEMOGRAFINĖ SUDĖTIS

Forumo dalyviai buvo atrinkti atsitiktinės atrankos būdu, nes tai yra sąžiningas, nuoseklus ir patikimas asmenų atrankos būdas, taikomas tokių dalyvaujimų procesų atvejais. Tinkamai vykdant atsitiktinę atranką galima padidinti įvairovę ir reprezentatyvumą.

Dalyvių atranką vykdė bendrovė „Kantar Public“, kuriai padėjo 27 nacionalinės įdarbinimo agentūros. Daugumoje šalių dalyviai buvo atrinkti telefonu, naudojant „Random Digital Dialling“ technologiją. Kai kuriose kitose šalyse buvo taikomi tiesioginės apklausos arba atsitiktinės atrankos vykdant tikimybinės apklausas internete (tik Liuksemburge) metodai. Vidutinis pritarimo lygis įvairiose valstybėse narėse buvo nevienodas, o bendras vidurkis siekė 5,15 proc.

1 lentelė. Demografinė forumo sudėtis

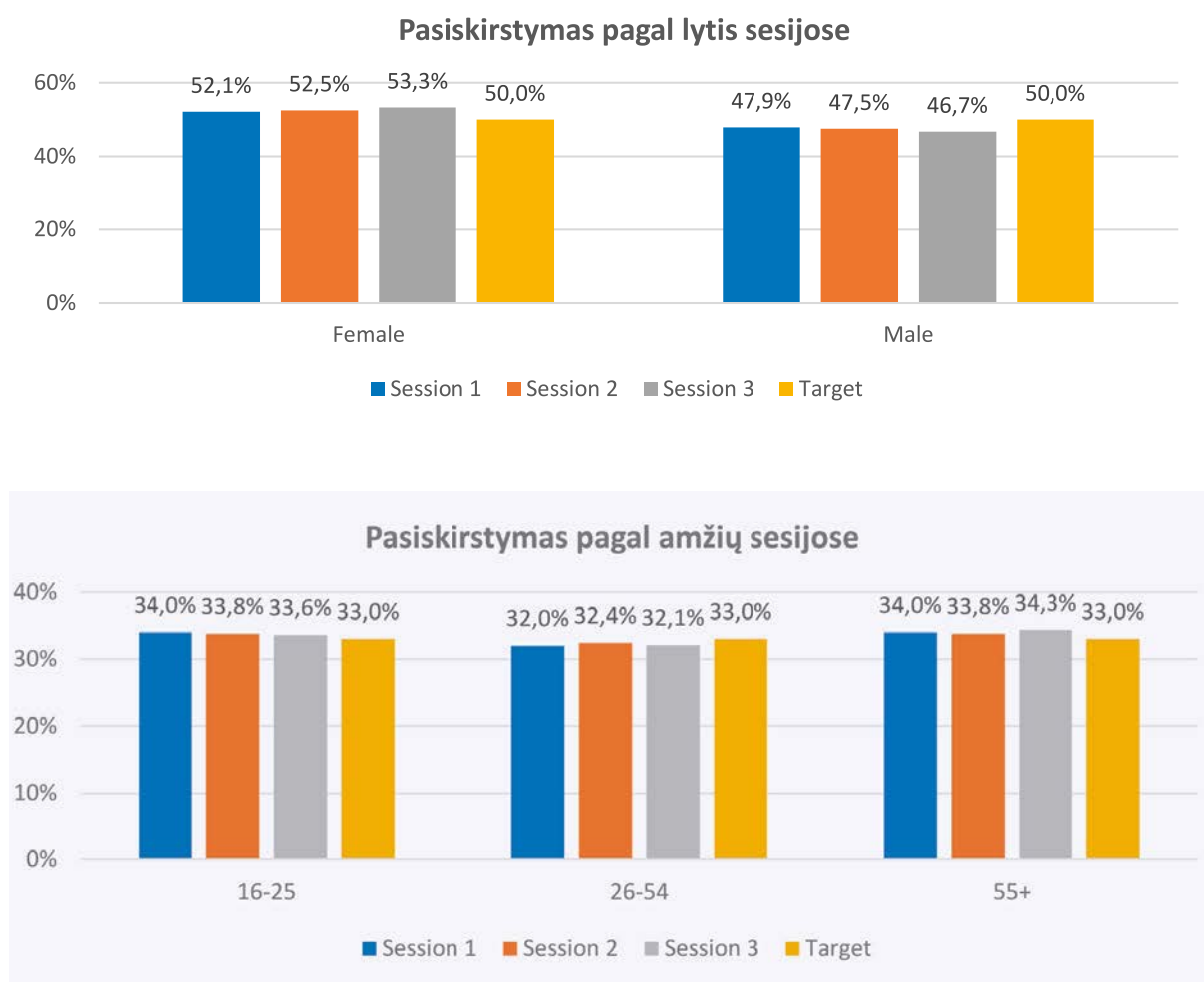
ŠALIS	TIKSLINIAI DALYVIAI	FAKTINIAI DALYVIAI		
		1-oji sesija	2-oji sesija	3-ioji sesija
Belgija	5	4	4	4
Bulgarija	4	4	4	4
Čekija	5	5	5	5
Danija	3	3	3	3
Vokietija	19	19	15	14
Estija	2	2	2	2
Airija	3	3	3	3
Graikija	5	5	5	5
Ispanija	12	12	12	11
Prancūzija	15	15	15	14
Kroatija	2	2	2	2
Italija	15	15	15	15
Kipras	2	2	2	2
Latvija	2	3	3	3
Lietuva	2	2	2	2
Liuksemburgas	2	2	2	2
Vengrija	5	5	5	5
Malta	2	2	1	1
Nyderlandai	6	4	4	4
Austrija	4	4	3	4
Lenkija	10	10	10	10
Portugalija	5	4	4	4
Rumunija	7	7	7	7
Slovėnija	2	2	2	2
Slovakija	3	3	3	3
Suomija	3	3	3	3
Švedija	5	4	3	3
Iš viso	150	142	139	137

1 lentelėje apžvelgiamas pageidaujamas piliečių forumo dalyvių skaičius valstybėse narėse (šalių kvotos) ir faktinis kiekvienos sesijos dalyvių skaičius. Tikslas buvo pasiekti tokį atstovavimo valstybėms narėms lygį, kuris būtų proporcingas jų gyventojų skaičiui, t. y. kiekvienai šaliai atstovautų ne mažiau kaip du piliečiai⁽²⁾. Kitaip tariant, šalims, kuriose gyvena daug gyventojų, buvo nustatyti dideli tiksliniai skaičiai, pavyzdžiui, Vokietijai (19 piliečių), o atitinkamai Maltos ir Liuksemburgo atvejais buvo pakviesta po du piliečius. Apskritai, dalyvių skaičiai buvo tinkami ir iš esmės atspindėjo nustatytus tikslus. 22 iš 27 valstybių narių

dalyvių skaičiai atitiko išsikeltą tikslą. Iš 150 tikslinių dalyvių 142 piliečiai dalyvavo bent vienoje iš sesijų.

Siekiant užtikrinti, kad forumas geriau atspindėtų ES gyventojų įvairovę, tikslinės dalyvių kvotos buvo nustatytos atsižvelgiant į 1 pav. pateiktus socialinius ir demografinius aspektus (faktiniai dalyvių skaičiai buvo susiję su 142 piliečiais, kurie dalyvavo bent vienoje iš sesijų). Viena išimtis buvo didesnio jaunimo atstovų skaičiaus pasirinkimas, įtraukiant trečdalį 16–25 m. amžiaus grupės atstovų, nors šiai amžiaus grupei priskiriama mažiau nei 33 proc. visos ES gyventojų⁽³⁾.

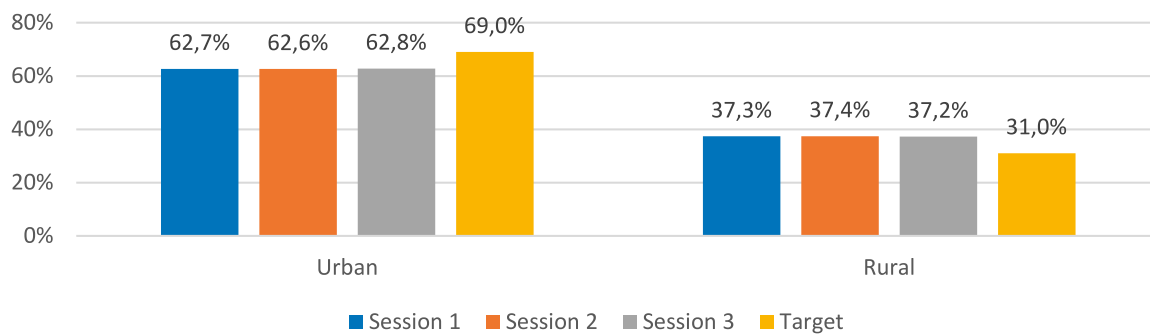
1 pav. Tikslinis ir faktinis dalyvių skaičius kiekvienoje sesijoje pagal keturis socialinius ir demografinius kriterijus

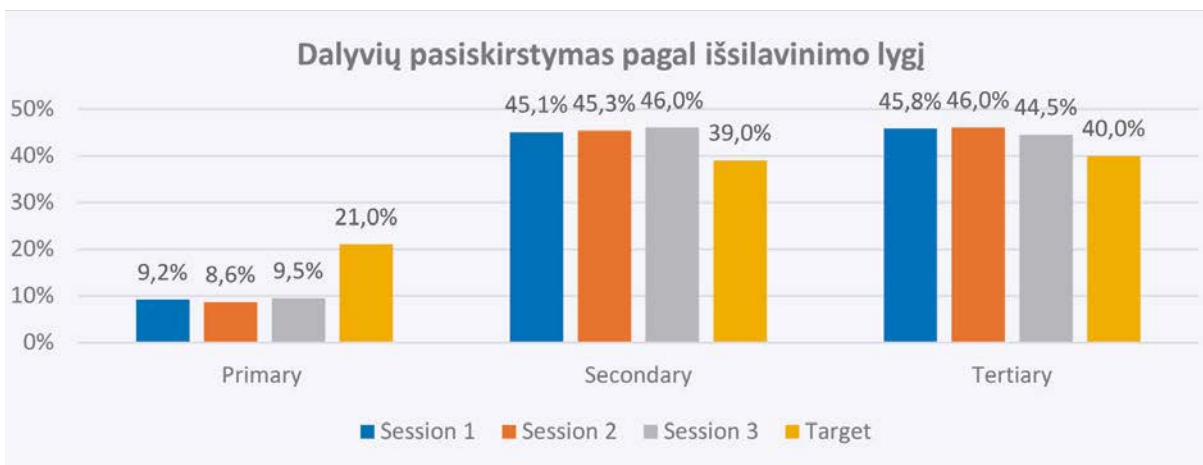
⁽²⁾ Šalių kvotos buvo nustatytos taikant proporcingo narių skaičiaus mažinimo sistemą, kuri taip pat naudojama apskaičiuojant kiekvienos valstybės narės atstovų skaičių Europos Parlamente.

⁽³⁾ Ši amžiaus grupė sudaro 10,6 proc. ES gyventojų (Eurostatas, 2022 m.).

Dalyvių pasiskirstymas pagal gyvenamąją vietą

Dalyvių pasiskirstymas pagal išsilavinimo lygį

2.2. INICIATYVINIS KOMITETAS

Iniciatyvinis komitetas rengė ir organizavo forumą ir vadovavo jo veiklai. Šis komitetas susirinkdavo kartą per savaitę ir priimdavo sprendimus dėl konceptualių ir organizacinių klausimų, įskaitant su metodika, logistika ir biudžetu susijusius klausimus. Komitetą sudarė Komisijos atstovai ir rangovai. Prie iniciatyvinio komiteto veiklos prisidėjo trys Komisijos generaliniai direktoratai (GD): Komunikacijos generalinis direktoratas, atsakingas už naują pilietinio angažuotumo etapą ir konkrečiau atsakingas už forumo metodiką ir organizavimą, Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas, atsakingas už profesinio rengimo ir mokymo bei suaugusiųjų švietimo politiką, ir Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros generalinis direktoratas, atsakingas už mobilumą mokymosi tikslais, įskaitant būsimą Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos rekomendacijų šia tema.

Rangovai bendradarbiavo, padėdami kurti ir įgyvendinti šiuos naujos kartos Europos piliečių forumus. Piliečių atranką vykdė bendrovė „Kantar Public“. Bendrovės „VO Europe“ ir „MCI“ buvo atsakingos už bendravimą su piliečiais ir jiems teikiamą pagalbą, taip

pat už visus trijų sesijų organizavimo aspektus. Be to, siekdami parengti ir palengvinti svarstymo procesą, kartu dirbo tarptautinės svarstymo grupės, kuriai priklausė bendrovė „ifok“ (Vokietija), agentūra „Missions Publiques“ (Prancūzija), Danijos technologijų fondo valdyba (Danija) ir organizacija „deliberativa“ (Ispanija), ekspertai. Svarstymo grupės partneriai kartu su Komunikacijos GD sutelkė savo praktinę patirtį ir pasitelkė ją kurdami bendrą kiekvienos sesijos dalyvaujamojo proceso sampratą ir metodiką. Svarstymo grupė kartu su trimis GD buvo atsakinga už koncepcijos dokumento, kuriame apibrėžiama forumo kompetencija, parengimą ir patariamojo Žinių komiteto įsteigimą. Be to, padedant Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD ir Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD, ji įtraukė ir informavo pranešėjus, kurie padėjo piliečiams suprasti šį sudėtingą klausimą ir atsakinėjo į piliečių klausimus visų trijų sesijų metu. Ši grupė taip pat koordinavo komunikaciją su piliečiais ir paramos grupe vietoje, vedė pagrindines diskusijas, palengvino grupių darbą ir prižiūrėjo rezultatų ataskaitų teikimą.

2.3. ŽINIŲ KOMITETAS

Įtraukus Žinių komitetą, kurį sudarė mobilumo mokymosi tikslais srities ekspertai, pagerėjo svarstymo proceso vientisumas ir buvo užtikrinama piliečiams teikiama informacijos kokybė, objektyvumas, įvairovė ir suprantamumas. Žinių komiteto užduotis buvo rengti ir teikti ekspertines žinias ir patirtį, kad būtų sudarytos vienodos sąlygos visiems dalyviams ir būtų paprasčiau diskutuoti. Tam, be kita ko, parengtas informacijos rinkinys, kuris buvo išplatintas piliečiams prieš pirmąją sesiją. Faktinis politinis indėlis buvo parengtas glaudžiai bendradarbiaujant su iniciatyviniu komitetu.

Žinių komitetas taip pat padėjo Svarstymo grupei nustatyti silpnus aspektus (pvz., diskusijų trūkumą), kompleksinius klausimus ir neaiškius klausimus piliečių svarstymų metu (pvz., galimą idėjų ir jau vykdomų ES iniciatyvų ir (arba) sričių, kuriose siūloma atlikti veiksmus nebūtinai remiantis įrodymais, dubliavimąsi). Šio komiteto nariai taip pat dalyvavo tikrinant faktus ir atsakinėjant į piliečių klausimus per sesijas ir po jų, padedant Žinių ir informacijos centrui, kurio veikloje taip pat dalyvavo kiti Komisijos ekspertai. Be to, jie rėmė Svarstymo grupės pastangas suskirstyti pirmosios sesijos piliečių rezultatus (dėl įtraukaus mobilumo mokymosi tikslais klišių) pagal pagrindines klišių sritis, remiantis jų žiniomis ir patirtimi mobilumo mokymosi tikslais srityje.

Žinių komitetą sudarė penki nariai, kuriuos Iniciatyvinis komitetas atrinko remdamasis šiais kriterijais: įvairių sričių ekspertinėmis žiniomis; plačiu suinteresuotųjų subjektų ir kolegų išreikštu praktinės ir kitokios patirties šioje srityje pripažinimu; gebėjimu suprasti, pripažinti ir perduoti įvairias su šia tema susijusias

nuomones, įskaitant galimus kompromisus; lyčių, pilietybės ir sąsajų su įvairiomis grupėmis įvairove. Be to, du Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD atstovai pasidalijo įžvalgomis apie ES politiką.

Žinių komiteto nariai buvo šie asmenys:

- Gina Ebner, Europos suaugusiųjų švietimo organizacijų asociacija;
- Mantas Pupinis, mokslinių tyrimų ir politikos analizės centro PPMI partneris ir mokslinių tyrimų direktorius (Lietuva);
- Juan Rayón González, programos „Erasmus“ studentų tinklas (ESN);
- Mika Saarinen, Suomijos nacionalinė „Erasmus+“ agentūra;
- Beatriz Tourón Torrado, Ispanijos nacionalinė „Erasmus+“ agentūra;
- Fabienne Metayer, Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD programos „Erasmus+“ koordinavimo skyriaus vadovė (pakaitinė narė);
- Giedrius Sudikas, Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD programos „Erasmus+“ politikos pareigūnas (pakaitinis narys).

2.4. ŽINIŲ IR INFORMACIJOS CENTRAS

Buvo įsteigtas Žinių ir informacijos centras (ŽIC), kuris atsakinėjo į piliečių per svarstymus atsiųstus klausimus ir prašymus pateikti paaiškinimus. ŽIC sudarė Komunikacijos GD, Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD ir Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD ekspertai, kurių buvo paprašyta pateikti atitinka-

mų politikos sričių atsakymus, taip pat Žinių komiteto nariai ir kiti ekspertai. Per tris forumo sesijas ŽIC raštu atsakė į piliečių užduotus klausimus. Trečiosios sesijos metu ŽIC nariai trumpam įsitraukė į trijų darbo grupių veiklą, kad prieš piliečiams parengiant savo galutines rekomendacijas paaiškintų likusius klausimus.

2.5. PRANEŠĖJAI

Kartu su Žinių komiteto nariais pasidalyti savo žiniomis ir praktine patirtimi, susijusia su mobilumu mokymosi tikslais, ir atsakyti į piliečių klausimus buvo pakviesti keli suinteresuotieji subjektai ir ekspertai. Pranešėjai pristatė įvairius mobilumo mokymosi tikslais sektorius (mobilumas mokyklose, jaunimo mobilumas, studentų mobilumas, mobilumas profesinio rengimo ir mokymo srityje ir suaugusiųjų mobilumas). Jie pateikė informacijos apie esamas mobilumo programas ES ir nacionaliniu lygmenimis, sunkumus, su kuriais susiduria įvairios grupės, norėdamos pasinaudoti mobilumo

mokymosi tikslais galimybėmis, ir galimas priemones, kurios padėtų palengvinti mobilumą mokymosi tikslais tiek valstybių narių, tiek ES lygmeniu. Jie taip pat atkreipė dėmesį į galimus su šiomis priemonėmis susijusius kompromisus ir pateikė piliečiams atsiliepimus apie jų darbą. Žinių komitetas užtikrino, kad piliečiams teikiamos žinios būtų subalansuotos, tinkamos ir pakankamai atspindėtų pagrindines ES politikos formuotojų ir suinteresuotųjų subjektų pozicijas. Toliau pateikiamas pranešėjų sąrašas.

2 lentelė. Trijose sesijose dalyvavusių pranešėjų sąrašas

1-OJI SESIJA	
Europos Komisija	Mariya Gabriel , už inovacijas, mokslinius tyrimus, kultūrą, švietimą ir jaunimą atsakinga Komisijos narė (iki 2023 m. gegužės mėn.)
	Pia Ahrenkilde Hansen , Komunikacijos GD generalinė direktorė
	Richard Kühnel , Komunikacijos GD Atstovavimo ir komunikacijos valstybėse narėse skyriaus direktorius
	Ute Haller-Block , Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD skyriaus vadovė
	Jutta König-Georgiades , Komunikacijos GD Piliečių dialogo skyriaus atstovė
Išorės ekspertai	Gina Ebner , Europos suaugusiųjų švietimo organizacijų asociacijos generalinė sekretorė
	Ismael Páez Civico , Europos jaunimo forumo atstovas
	Juan Rayón González , programos „Erasmus“ studentų tinklo prezidentas
	Mika Saarinen , Suomijos nacionalinės „Erasmus+“ agentūros (EDUFI) direktorius
	Beatriz Tourón Torrado , Ispanijos nacionalinės „Erasmus+“ agentūros (SEPIE) patarėja švietimo klausimais
2-OJI SESIJA	
Europos Komisija	Sophia Eriksson Waterschoot , Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD Jaunimo, švietimo ir „Erasmus+“ skyriaus direktorė
	Ute Haller-Block , Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD skyriaus vadovė
Bendrasis blokas	Mantas Pupinis , mokslinių tyrimų ir politikos analizės centro PPMI mokslinių tyrimų direktorius ir šiuo metu atliekamo tyrimo „Mobilumo mokymosi tikslais rėmimas. Pažanga, kliūtys ir tolesni veiksmai“ projekto vadovas
	Mika Saarinen , Suomijos nacionalinės „Erasmus+“ agentūros (EDUFI) direktorius
1 teminis blokas. Individualių ir su požiūriu susijusių sunkumų ir kliūčių įveikimas ir dilemų sprendimas	Gregorio Blanco Martin , vidurinės mokyklos <i>IES Gabriel Alonso de Herrera</i> Anglų kalbos skyriaus vadovas ir programos „Erasmus“ projektų koordinatorius
	Irina Ferencz , Akademinio bendradarbiavimo asociacijos direktorė
	Wim Gabriels , programos „Erasmus“ studentų tinklo direktorius ir socialinės įtraukties bei dalyvavimo mobilumo veikloje projektų koordinatorius
	Christoph van Mol , Tilburgo universiteto docentas
2 teminis blokas. Su aplinkybėmis ir aplinka susijusių sunkumų ir kliūčių įveikimas ir dilemų sprendimas	Gina Ebner , Europos suaugusiųjų švietimo organizacijų asociacijos generalinė sekretorė
	Ewa Krzaklewska , Jogailos universiteto docentė
	Ruben Sansom , organizacijos „Generation Climate Europe“ netašaus judumo projektų koordinatorius
3 teminis blokas. Institucinių ir su politika susijusių sunkumų ir kliūčių įveikimas ir dilemų sprendimas	Brikena Xhomaqi , Mokymosi visą gyvenimą platformos direktorė
	Vito Borelli , Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD grupės vadovas
	Audrey Frith , organizacijos „Eurodesk Brussels Link“ direktorė
	Søren Kristensen , konsultacinės įmonės „Techne“ konsultantas
	Chiara Riondino , Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD skyriaus vadovė

3-IOJI SESIJA	
Europos Komisija	Nicolas Schmitas , už darbo vietas ir socialines teises atsakingas Komisijos narys
	Sophia Eriksson Waterschoot , Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD Jaunimo, švietimo ir „Erasmus+“ skyriaus direktorė
	Colin Scicluna , Komisijos pirmininko pavaduotojos Dubravkos Šuicos kabineto vadovas
	Ute Haller-Block , Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD „Erasmus+“ koordinavimo skyriaus vadovė
	Fabienne Metayer , Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD skyriaus vadovė
Išorės ekspertai	Marta Gutierrez Benet , Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD skyriaus vadovė
	Kostis Giannidis , buvęs programos „Erasmus“ studentų tinklo prezidentas
	Juliette Ibarrondo Lasa , Europos tarpkultūrinio mokymosi federacijos atstovė
	Davide Muraro , Europos suaugusiųjų švietimo organizacijų asociacijos atstovas
	Mantas Pupinis , mokslinių tyrimų ir politikos analizės centro PPMI mokslinių tyrimų direktorius ir tyrimo „Mobilumo mokymosi tikslais rėmimas. Pažanga, kliūtys ir tolesni veiksmai“ projekto vadovas
	Mika Saarinen , Suomijos nacionalinės „Erasmus+“ agentūros (EDUFI) direktorius
	Beatriz Tourón Torrado , Ispanijos nacionalinės „Erasmus+“ agentūros (SEPIE) patarėja švietimo klausimais

2.6. PAGRINDINIAI DISKUSIJŲ VEDĖJAI

Piliečių diskusijas visose trijose sesijose vedė ir plenarinių posėdžių diskusijoms vadovavo du pagrindiniai diskusijų vedėjai. Jie teikė informaciją apie bendrą forumo tikslą ir atskirų sesijų metodiką, taip pat apie jų organizacinius aspektus. Pagrindiniai diskusijų vedėjai taip pat palengvino pranešėjų ekspertų diskusijas, užtikrino, kad diskusijų metu žinios būtų teikiamos sąžiningai ir nešališkai, sudarė palankesnes sąlygas ekspertams ir

piliečiams dalyvauti klausimų ir atsakymų sesijose. Be to, pagrindiniai diskusijų vedėjai apibendrino visus kiekvienos sesijos galutinio plenarinio posėdžio rezultatus. Pagrindiniai diskusijų vedėjai buvo šie:

- Camille Dobler (agentūra „Missions Publiques“),
- Malte Frøslee Ibsen (Danijos technologijų fondo valdyba).

2.7. TARPININKAI

Piliečiai dirbo 12 darbo grupių, iš kurių kiekvienai padėjo ir diskusijas vedė du Svarstymo grupės nariai: vienas patyręs tarpininkas ir vienas padėjėjas. Tarpininko užduotis buvo vadovauti diskusijoms darbo grupėse ir sudaryti sąlygas sklandžiam darbo srautui:

- sukurti palankią ir abipusiškai pagarbią aplinką, kad būtų skatinamas subalansuotas visų dalyvių indėlis;
- užtikrinti, kad visi piliečiai būtų informuoti apie bendrą procesą, ir vadovauti jiems grupės darbe;
- užtikrinti, kad būtų pasiekti darbo grupių posėdžių tikslai, t. y. palengvinti prieštaravimų ir nesutarimų tarp piliečių nustatymą ir skatinti piliečių diskusijas ir bendros nuomonės paieškas;
- stebėti laiką, žymėti pastabas ir įtvirtinti svarstymų rezultatus daugiakalbiuose ir tarpusavyje susijusiuose darbinuose dokumentuose;

→ susieti darbo grupėse piliečių pateiktus prašymus su paramos grupe arba ekspertais, pavyzdžiui, rinkti dar neišnagrinėtas pastabas ar klausimus;

→ dalyvauti dalijimosi informacija susitikimuose su Svarstymo grupe.

Tarpininkus skyrė „ifok“, „Missions Publiques“ arba Danijos technologijų fondo valdyba. Darbo grupėse vykusiose diskusijose jiems talkino padėjėjai – daugiausia tai buvo Briuselyje dirbantys studentai ir stažuotojai. Visi tarpininkai ir padėjėjai laikėsi bendrų nurodymų, pateiktų diskusijų vedėjų vadove ir pasirengimo kiekvienai sesijai dokumentuose. Prieš kiekvieną sesiją jie dalyvavo dviejuose specialiuose informaciniuose ir mokymo susitikimuose.

2.8. STEBĖTOJAI

Tam tikram skaičiui stebėtojų buvo leista stebėti šio forumo darbą. Taip buvo siekiama užtikrinti šio novatoriško demokratinio formato skaidrumą ir matumą ir kartu išsaugoti dalyvaujantiems piliečiams skirtingą saugią erdvę, nes tai labai svarbu kuriant patikimą diskusijų aplinką. Stebėtojams buvo leidžiama dalyvauti plenarinėse sesijose ir darbo grupėse vykusiose diskusijose ir jas stebėti. Kiekvienoje darbo grupėje galėjo dalyvauti ne daugiau kaip po tris stebėtojus.

Tarp vidaus stebėtojų taip pat buvo organizuojančiųjų partnerių ir institucijų atstovų (pvz., Generalinio sekretoriato, Komunikacijos GD, Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties GD ir Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD vidaus darbuotojų). Išorės stebėtojai buvo, be kita ko, mokslininkai (iš universitetų arba mokslinių institutų), pilietinės visuomenės suinteresuotieji subjektai, žiniasklaidos atstovai ir kiti suinteresuotieji subjektai. Išorės stebėtojai, atitinkamiems piliečiams sutikus, galėjo rengti su jais pokalbius tik mokslinių tyrimų tikslais, jeigu tai netrukdydavo forumų darbui.

A woman with her hair in a bun, wearing a blue sweater, is speaking into a microphone at a conference. She is holding a small card that says "European Cities Learning". The background is a blurred audience of people. The image has an orange tint and a blue overlay where the text is located.

3. Metodinė sistema ir atskiros sesijos

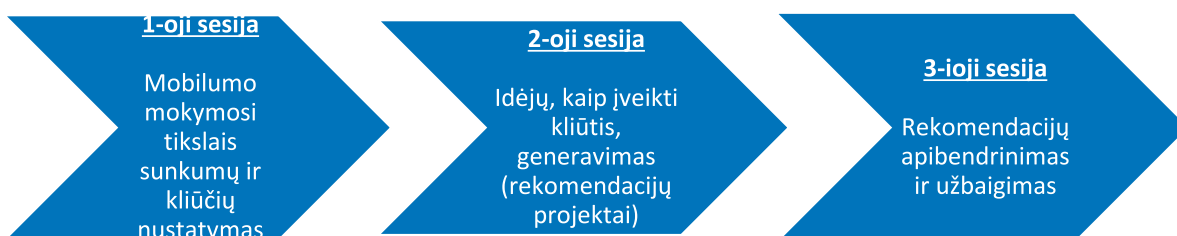

3.1. METODINĖ SISTEMA

Forumą sudarė trys sesijos, kurių kiekvienai buvo nustatyti skirtingi tikslai.

- Pirmosios sesijos (vykusios vietoje Briuselyje) metu dalyviai buvo supažindinti su sprendžiamu klausimu, taip pat galėjo susipažinti vieni su kitais ir ugdyti bendruomeniškumo ir pasitikėjimo jausmą. Jiems buvo pateikta pradinė ekspertų informacija, o paskui jų buvo paprašyta nustatyti mobilumo mokymosi tikslais tikslines grupes. Vėliau dalyviai surinko informaciją apie sunkumus ir kliūtis, trukdančius pasinaudoti mobilumo mokymosi tikslais galimybėmis, ir juos išdėstė pagal svarbą, šiuo tikslu sukurdami atitinkamus personažus (tai yra įprastas modeliuojamojo mąstymo metodas). Kitaip tariant, dalyvių buvo paprašyta atsiriboti nuo asmeninės patirties ir sukurti bei apibūdinti įvairius išgalvotus veikėjus, įkūnijančius tipinius ar netipinius ES piliečius, taip pat apmąstyti galimybes ir kliūtis, kurių jiems gali atsirasti mobilumo mokymosi tikslais srityje.
- Antroji sesija vyko internetu ir jos metu daugiausia dėmesio buvo skiriama geresniam šio klausimo supratimui. Pagrindinis šios sesijos tikslas buvo skatinti dalyvius keistis idėjomis ir požiūriais, nustatyti bendro sutarimo ir nesutarimų sritis ir parengti pirmus rekomendacijų pasiūlymus, suskirstytus į tris atskirus teminius blokus.
- Trečioji ir baigiamoji sesija (vykusi vietoje Briuselyje) buvo skirta rekomendacijoms parengti remiantis pirmose dviejose sesijose pasiūlytomis idėjomis ir įžvalgomis ir jos metu buvo pateikta tolesnė ekspertų informacija. Trečiosios sesijos metu buvo užtikrinta, kad forumas parengtų konkrečias rekomendacijas, kurias būtų galima perduoti Komisijai ir kuriomis būtų galima pasidalyti su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.

2 pav. Bendra Europos piliečių forumo dėl mobilumo mokymosi tikslais metodinė eiga

Tiek plenarinių forumo sesijų, tiek grupių darbo metu buvo skiriama daug laiko kurti grupėms ir keistis informacija. Sesijų struktūra turėjo skatinti dalyvius bendrauti ir užtikrinti, kad kiekvienas balsas būtų išgirstas. Kadangi forumas vyko daugiakalbėje aplinkoje, piliečiai visada galėjo kalbėti gimtąja kalba, naudodamiesi vertimo žodžiu galimybe. Darbo grupės buvo sudary-

tos taip, kad būtų užtikrinta pakankama geografinė įvairovė, o dalyviai iš didesnių ir mažesnių šalių buvo sugrupuoti taip, kad grupėse būtų kalbama ne daugiau kaip penkiomis skirtingomis kalbomis. Tarpininkai galėjo vadovauti diskusijoms savo gimtąja arba anglų kalba.

3.2. 1-OJI SESIJA. PROCESAS IR REZULTATAI

Pirmoji sesija buvo surengta 2023 m. kovo 3–5 d. Briuselyje; per ją buvo pristatyta forumo tema ir paaiškintos jo organizavimo aplinkybės. Piliečiai susipažino vieni su kitais ir su konstruktyvių diskusijų taisyklėmis. Paskui jie stengėsi suprasti, kokios yra didesnio mobilumo mokymosi tikslais Europoje tikslinės grupės ir kokie sunkumai trukdo siekti šio tikslo. Komisijos atstovai ir išorės pranešėjai padėjo piliečiams geriau

suprasti esamas programas ir kai kuriuos sunkumus, kylančius siekiant užtikrinti, kad visi galėtų pasinaudoti mobilumo mokymosi tikslais galimybėmis. Pirmosios sesijos tikslas buvo pasidalyti asmenine patirtimi apie mobilumą mokymosi tikslais ir ją įvertinti, taip pat apibrėžti tikslines grupes ir nustatyti mobilumo mokymosi tikslais veiklos kliūtis, kurias, piliečių nuomone, būtų svarbu toliau aptarti per būsimas sesijas.

1 diena (kovo 3 d., penktadienis)

Pirmąją dieną piliečius pasveikino pagrindiniai diskusijų vedėjai ir dvi Europos Komisijos atstovės: tuometinė už inovacijas, mokslinius tyrimus, kultūrą, švietimą ir jaunimą atsakinga Komisijos narė **Mariya Gabriel** ir Komunikacijos GD generalinė direktorė **Pia Ahrenkilde Hansen**. Jie atkreipė dėmesį į šio forumo svarbą ir pristatė ES švietimo ir mokymo sektoriaus vizijas. Paskui pagrindiniai diskusijų vedėjai supažindino piliečius su pirmosios sesijos ir kitų sesijų darbotvarkėmis. Po kelių susipažinti skirtų pratimų Komunikacijos GD atstovė **Jutta König-Georgiades** trumpai pristatė ES institucijas ir sprendimų priėmimo bei teisėkūros pro-

cesus. Paskui Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD atstovė **Ute Haller-Block** išsamiai pristatė šio forumo temą. Mobilumas mokymosi tikslais buvo toliau nagrinėjamas atsižvelgiant į pačių piliečių patirtį, įgytą mokantis ir mokant savo šalyje ir užsienyje, taip pat į mobilumo mokymosi tikslais galimybes, kuriomis jie nepasinaudojo. Žinių komiteto nariai pristatė asmeninę patirtį ir išsamiau apie ją papasakojo, taip pat pateikė bendresnio pobūdžio pastabų apie įvairių rūšių mobilumą mokymosi tikslais: mobilumą mokyklose, jaunimo mobilumą, profesinį rengimą ir mokymą užsienyje, suaugusiųjų mobilumą ir studentų mobilumą.

Mariya Gabriel sveikina piliečius.

2 diena (kovo 4 d., šeštadienis)

Antrąją dieną piliečiai pasidalijo į 12 lygiagrečiai dirbančių darbo grupių, kuriose patyrę tarpininkai vertė žodžiu diskusijas ir teikė pagalbą. Grupės savo darbo rezultatus pateikė daugiakalbėse skaičiuoklėse, kurios buvo susietos su kitų grupių išvadomis. Piliečiai pirmiausia pasidalijo ankstesne ir dabartine su mobilumu mokymosi tikslais susijusia patirtimi ir apsvaustė mobilumo mokymosi tikslais apibrėžtį bei įvairias jo rūšis. Tada piliečiai aptarė mobilumo mokymosi tikslais tikslines grupes ir sukūrė personažus, daugiausia dėmesio skirdami asmenims, kuriems aktyvesnis mobilumas mokymosi tikslais galėtų duoti daugiau naudos. Kiekviena grupė sukūrė po 2–6 personažus, at-

spindinčius tas tikslines grupes. Šie personažai buvo pasitelkiami sunkumams ir kliūtims, kurių kyla pagrindinėms tikslinėms grupėms, apibrėžti. Grupės taip pat aptarė būsimas tendencijas ir visuomenės pokyčius, kurie galėtų turėti įtakos mobilumui mokymosi tikslais. Be to, jos pradėjo diskusijas dėl perspektyvių sprendimų ir galimų veiksmų. Piliečiai galėjo visą dieną teikti klausimus Žinių ir informacijos centro ekspertams. Piliečiams šeštadienį baigus darbą, Žinių komiteto nariai ir kiti ekspertai vietoje kartu su Svarstymo grupės nariais į grupes suskirstė iš viso 54 darbo grupių sukurtus personažus. Buvo sudaryta 12 atskirų personažų grupių.

3 diena (kovo 5 d., sekmadienis)

Trečiąją dieną kiekvienai dalyvių grupei buvo pateikta po vieną personažų grupę (vieną grupę sudarė 2–7 personažai). Naudojant dirbtinio intelekto (DI) programą DALL-E, buvo sukurtas kiekvieno personažo profilis, grindžiamas grupių parengtais demografiniais aprašymais. Paskutinis darbo grupių darbo etapas buvo apibendrinti ir nustatyti horizontaliuosius sunkumus ir kliūtis, su kuriais susiduria atitinkama nagrinėjamų personažų grupė. Piliečiai taip pat pasirengė antrajai sesijai ir surinko kitai sesijai reikalingus

klausimus bei pastabas. Per baigiamąjį plenarinį posėdį 12-os darbo grupių atstovai pristatė pagrindines mobilumo mokymosi tikslais kliūtis, kurias paskui kartu su pagrindiniais diskusijų vedėjais grupėmis išdėstė ant lentos. Po pristatymų ekspertai pateikė savo atsiliepimus ir pastabas dėl forumo darbo. Baigiamąsias pastabas pateikė ir atsisveikinimo žodį tarė Europos Komisijos Komunikacijos GD Atstovavimo ir komunikacijos valstybėse narėse skyriaus direktorius **Richardas Kühnelis**.

Oficiali pirmosios sesijos darbotvarkė buvo tokia:

Penktadienis (kovo 3 d.)	PLENARINIS POSĖDIS
14.30–15.00	Sveikinimo žodis ir įžanginės kalbos. Pranešėjai: — Mariya Gabriel , už inovacijas, mokslinius tyrimus, kultūrą, švietimą ir jaunimą atsakinga Komisijos narė — Pia Ahrenkilde Hansen , Komunikacijos GD generalinė direktorė
15.00–15.40.	Susipažinimas su piliečių forumo koncepcija. Kodėl esame čia?
15.40–15.55	Bendra nuotrauka
15.55–16.15	Susipažinimas su forumo I tema (atsižvelgiant į asmeninę patirtį)
16.15–16.45	Kavos pertraukėlė
16.45–18.30	Susipažinimas su forumo II tema (dalijimasis patirtimi ir forumo narių diskusijos)
Šeštadienis (kovo 4 d.)	DARBO GRUPĖS
09.30–11.00	Susipažinkime artimiau: mobilumo mokymosi tikslais vertybės ir patirtis
11.00–11.30	Kavos pertraukėlė
11.30–13.00	Mobilumo mokymosi tikslais galimybės visiems. Tikslinių grupių nustatymas
13.00–14.30	Pietų pertrauka
14.30–16.15	Dabartinių sunkumų ir kliūčių nustatymas
16.15–16.45	Kavos pertraukėlė
16.45–18.00	Ateities tendencijų nagrinėjimas
Sekmadienis (kovo 5 d.)	DARBO GRUPĖS IR PLENARINIS POSĖDIS
09.30–11.00	Darbo grupės. Pasirengimas plenariniam posėdžiui ir klausimų rinkimas
11.00–12.00	Kavos pertraukėlė ir grupių persikėlimas į posėdžių sales
12.00–13.20	Darbas plenariniame posėdyje. Darbo grupių pranešimai, atsiliepimai, klausimai ir atsakymai, diskusijos
13.20–13.40	Apibendrinimas ir informacija apie kitas sesijas

3.3. 2-OJI SESIJA. PROCESAS IR REZULTATAI

Antroji forumo sesija vyko 2023 m. kovo 24–26 d. internetu. Jos metu piliečiai turėjo surasti sprendimus, kaip įveikti per 1-ąją sesiją nustatytus sunkumus ir kliūtis, ir parengti rekomendacijas, kaip didinti mobilumo mokymosi tikslais įtraukumą. Kad apibrėžtų šios sesijos darbo struktūrą, Žinių komitetas per pirmąją sesiją nustatytus 36 mobilumo mokymosi tikslais sunkumus ir kliūtis suskirstė į tris teminius blokus.

→ **1 teminis blokas. Individualių ir su požiūriu susijusių** sunkumų ir kliūčių įveikimas ir dilemų sprendimas (asmeninės, psichologinės ir sprendimų priėmimo kliūtys).

→ **2 teminis blokas. Su aplinkybėmis ir aplinka susijusių** sunkumų ir kliūčių įveikimas ir dilemų sprendimas (kultūrinės, socialinės ir su kalba susijusios kliūtys).

→ **3 teminis blokas. Institucinių ir su politika susijusių** sunkumų ir kliūčių įveikimas ir dilemų sprendimas (su prieiga prie informacijos susijusios, ekonominės ir finansinės kliūtys).

Komisijos pareigūnai ir įvairūs išorės pranešėjai supažindino piliečius su šiomis kliūtimis ir pristatė galimus jų įveikimo būdus, itin daug dėmesio skirdami su jomis susijusioms dilemoms ir kompromisams. Po kartotinio tarpusavio vertinimo proceso, kurio metu į 12 darbo grupių suskirstyti piliečiai peržiūrėjo vieni kitų darbą, jie pateikė 45 rekomendacijų projektus.

1 diena (kovo 24 d., penktadienis)

Pirmąją dieną pagrindiniai diskusijų vedėjai ir Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD atstovė **Sophia Eriksson Waterschoot** pasveikino į internetinę sesiją susirinkusius piliečius. Paskui Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD atstovė **Ute Haller-Block** aptarė 1-osios sesijos rezultatus ir išdėstė Komisijos lūkesčius, susijusius su šio forumo darbu. Po to mokslinių tyrimų centro PPMI atstovo **Manto Pupinio** buvo paprašyta paaiškinti, kaip Žinių komitetas 1-osios sesijos piliečių darbo rezultatus suskirstė į tris teminius blokus. Jis bendrais bruožais apžvelgė su šiais sunkumais susijusias dilemas ir kompromisus, kuriuos nustatė Žinių komitetas. Papildydamas šias pradines pastabas, EDUFI atstovas **Mika Saarinenas** pateikė piliečiams informacijos apie programą „Erasmus+“ ir kitas esamas mobilumo mokymosi tikslais programas, kad atliekant forumo darbą būtų atsižvelgiama į esamas aplinkybes. Per tris toliau vykusias forumo

diskusijas keturi pranešėjai išsamiau aptarė kiekvieną teminį bloką, pristatydami įvairius požiūrius ir apžvelgdami galimus su atitinkamu teminiu bloku susijusius sprendimus, dilemas ir klausimus. Kiekvienos forumo diskusijos pabaigoje piliečiai galėjo užduoti klausimų. Galiausiai pagrindiniai diskusijų vedėjai pristatė savaitgalio darbo tvarkę ir priminė pagrindinį šio forumo tikslą.

2 diena (kovo 25 d., šeštadienis)

Antrąją dieną piliečiai pasidalijo į 12 lygiagrečiai dirbančių darbo grupių, kuriose patyrę tarpininkai vertė žodžiu diskusijas ir teikė pagalbą. Protokoluotojai šį procesą dokumentavo daugiakalbėse skaičiuoklėse, kad dalyviai galėtų gimtąja kalba sekti jų grupėje rengiamą turinį. Visos grupės pirmiausia pradėjo nagrinėti pirmąjį teminį bloką apie tai, kaip įveikti psichologines ir su požiūriu susijusias kliūtis. Jos susitarė dėl kompleksinių aspektų, į kuriuos reikia atsižvelgti rengiant rekomendacijas, skirtas su aplinkybėmis susijusiems

(2 teminis blokas) ir instituciniams bei su politika susijusiems (3 teminis blokas) sunkumams įveikti. Paskui kiekviena darbo grupė parengė po 1–2 kiekvienam iš dviejų teminių blokų skirtų rekomendacijų projektus. Po pietų kiekviena grupė į kitas darbo grupes nusiuntė po vieną savo atstovą, kad šis joms pristatytų savo rekomendacijų projektus ir išklaustų jų nuomonę. Piliečiai galėjo visą dieną teikti klausimus Žinių ir informacijos centro ekspertams. Atsakymai buvo pateikti šeštadienio popietę arba sekmadienio rytą.

3 diena (kovo 26 d., sekmadienis)

Sekmadienio rytą piliečiai į darbo grupėse atliekamą darbą įtraukė iš kitų grupių gautus atsiliepimus ir, kai taikytina, ekspertų atsakymus. Taip 12 darbo grupių parengė 45 rekomendacijų projektus. Kiekviena grupė tolesniam baigiamajam plenariniam posėdžiui atrinko po vieną atstovą. Paskui kiekvienas atstovas visam forumui pristatė po dvi savo grupės rekomendacijas. Po šių pristatymų EDUFI atstovas **Mika Saarinenas** ir Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD atstovė **Ute**

Haller-Block piliečiams pateikė atsiliepimus apie jų idėjas. Savo ruožtu piliečiai galėjo užduoti klausimų šiems dviem pranešėjams ir pasidalyti savo nuomone apie šią sesiją, be kita ko, remdamiesi trimis klausimais, pateiktais internetinėje priemoneje „Slido“. Galiausiai piliečiams buvo pateikta paskutinės sesijos ir tolesnių veiksmų apžvalga.

Toliau pateikiama visa šios sesijos darbotvarkė.

Penktadienis (kovo 24 d.)	PLENARINIS POSĖDIS
14.30–14.50	Sveikinimo žodis, 1-osios sesijos rezultatų ir 2-osios sesijos darbotvarkės pristatymas
14.50–15.35	Mobilumo mokymosi tikslais visiems kliūčių šalinimas ir sprendimų paieška Komisijos ir Žinių komiteto pranešėjai
15.35–15.55	Pertrauka
15.55–16.40	1 teminis blokas. Asmeninių ir psichologinių kliūčių įveikimas Pokalbiai su ekspertais ir klausimai bei atsakymai
16.40–17.20	2 teminis blokas. Kultūrinių, socialinių ir kalbos kliūčių įveikimas Pokalbiai su ekspertais ir klausimai bei atsakymai
17.20–17.40	Pertrauka
17.40–18.20	3 teminis blokas. Su informacija, ekonomika ir finansais susijusių kliūčių įveikimas Pokalbiai su ekspertais ir klausimai bei atsakymai
18.20–18.30	Tolesni veiksmai ir baigiamosios pastabos
Šeštadienis (kovo 25 d.)	DARBO GRUPĖS
09.30–9.45	Grupių sudarymas ir susipažinimas
09.45–11.00	1 dalis. Darbas grupėse rengiant rekomendacijų projektus (1 teminis blokas)
11.00–11.30	Pertrauka
11.30–13.00	2 dalis. Darbas grupėse rengiant rekomendacijų projektus (2 ir 3 teminiai blokai)
13.00–14.30	Pietų pertrauka
14.30–16.00	3 dalis. Darbas grupėse rengiant rekomendacijų projektus (2 ir 3 teminiai blokai)
16.00–16.30	Pertrauka
16.30–18.00	4 dalis. Dalijimasis atsiliepimais tarp grupių
Sekmadienis (kovo 26 d.)	DARBO GRUPĖS IR PLENARINIS POSĖDIS
09.30–11.15	5 dalis. Rekomendacijų projektų rengimas
11.15–11.30	Pertrauka
	Plenarinis posėdis
11.30–12.40	Grupių pranešimai ir atsiliepimai
12.40–12.55	Pertrauka
12.55–13.20	Ekspertų pastabos dėl 2-osios sesijos darbo, bendravimas ir klausimai bei atsakymai
13.20–13.30	Apibendrinimas ir baigiamosios pastabos

3.4. 3-IOJI SESIJA. PROCESAS IR REZULTATAI

Prieš trečiąją sesiją piliečių parengti 45 rekomendacijų projektai buvo sugrupuoti pagal panašias temas (pvz., kalbų mokymasis, informavimas ir sąmoningumas, įmonių ir darbuotojų skatinimas) ir priskirti 12-ai darbo grupių. Tuo pat metu ekspertai ir specialistai pateikė rašytinius atsiliepimus apie kiekvieną rekomendaci-

ją. Per paskutinę trečiąją sesiją piliečiai į savo darbą įtraukė iš ekspertų ir kitų darbo grupių gautus atsiliepimus, sujungė panašias idėjas ir baigė rengti rekomendacijas. Užbaigdami sesiją, piliečiai per galutinę vertinimo procedūrą plenariniame posėdyje išreiškė pritarimą kiekvienai rekomendacijai.

1 diena (balandžio 28 d., penktadienis)

Pirmąją šios paskutinės sesijos dieną į forumą vėl susirinkusius visus piliečius pasveikino pagrindiniai diskusijų vedėjai, už darbo vietas ir socialines teises atsakingas Komisijos narys **Nicolas Schmitas** ir Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD atstovė **Sophia Eriksson Waterschoot**. Po sveikinimo kalbų mokslinių tyrimų centro PPMI atstovas **Mantas Pupinis** pristatė Žinių komiteto tarp antrosios ir trečiosios sesijų atliktą darbą. Per vėlesnę pertrauką piliečių buvo paprašyta nustatyti prioritetinius mobilumo mokymosi tikslais sektorius ir forumo aptartas politikos temas. Jie tai padarė sudarydami tiesiogines juostines diagramas, kuriose 13-ai kategorijų priskyrė vadinamuosius biudžeto vienetus, taip nurodydami tas mobilumo mokymosi tikslais sritis, kurioms turėtų būti skiriamas

didesnis finansavimas. Po pertraukos piliečiai buvo suskirstyti į du plenarinio posėdžio pogrupius. Kiekviename pogrupyje darbo grupėms buvo pateikti keturių ekspertų atsiliepimai dėl jiems priskirtų rekomendacijų projektų. Savo atsiliepimuose ekspertai atkreipė dėmesį į galimus piliečių rekomendacijų projektų patobulinimus ir atsakė į piliečių klausimus. Dienos pabaigoje piliečiai vėl susirinko į plenarinį posėdį, kad apibendrintų pagrindinius dirbant plenarinio posėdžio pogrupiuose iškilusius klausimus ir aptartų tiesioginių juostinių diagramų rengimo rezultatus, kuriais bus grindžiamas šeštadienį grupėse vyksiantis darbas. Iš šios veiklos buvo aiškiai matyti, kad piliečiai kalbų mokymosi skatinimą ir suaugusiųjų mobilumą laiko labai svarbiais dalykais.

2 diena (balandžio 29 d., šeštadienis)

Antrąją dieną piliečiai buvo suskirstyti į tas pačias darbo grupes, kaip ir dviejose ankstesnėse sesijose. Kaip ir anksčiau, per diskusijas darbo grupėse pagalbą teikė patyrę diskusijų vedėjai ir buvo užtikrintas sinchroninis vertimas. Visą dieną kiekviena darbo grupė tobulino keletą per antrąją sesiją suformuluotų joms priskirtų rekomendacijų projektų. Jų buvo paprašyta sujungti panašias rekomendacijas ir įtraukti ekspertų atsiliepimus, kad būtų parengtos atitinkamos rekomendacijos. Siekiant palengvinti šį procesą, kiekvienoje grupėje lankėsi kitų piliečių grupių atstovai, kad susipažintų su jų parengtomis rekomendacijomis. Be to, po pietų prie darbo grupių, kurios manė, kad tai būtina, prisijungė ekspertai, kad atsakytų į klausimus arba išsklaidytų abejones, trukdančias baigti rengti rekomendacijas. Baigiantis dienai, tarpininkai atliko labai svarbų vaidmenį užtikrindami, kad rekomendacijos būtų parengtos ir kad dėl jų grupėje būtų pasiektas plataus masto sutarimas.

3 diena (balandžio 30 d., sekmadienis)

Paskutinę plenarinės sesijos dieną darbo grupių atstovai pristatė visas **šeštadienį baigtas rengti rekomendacijas – iš viso 21-ą**, o vėliau dėl jų balsavo visi forumo piliečiai. Balsavimo procedūra buvo suskirstyta į tris etapus, kurių kiekvienas vyko pagal tą patį modelį. Pirmiausia keturi grupių pranešėjai garsiai perskaitė savo rekomendacijas, pagrindė jų aktualumą ir atsakė į

kitų piliečių klausimus. Paskui visų piliečių buvo paprašyta balsavimo biuletenyje išreikšti savo pritarimą kiekvienai rekomendacijai pagal skalę nuo 1 balo („visiškai nepritariu“) iki 6 balų („labai pritariu“). Buvo galima ir nedalyvauti balsavime. Ši procedūra buvo kartojama du kartus, kol buvo pristatytos visos rekomendacijos ir dėl jų buvo nubalsuota. Suskaičiavus visus balsus ir pagrin-

diniams diskusijų vedėjams paskelbus rezultatus, žodis suteiktas Komunikacijos GD generalinei direktorei **Piai Ahrenkildei-Hansen**, Komisijos pirmininko pavaduotojos Dubravkos Šuicos kabineto vadovui **Colinui Sciclunai** ir Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD skyriaus vadovei **Utei Haller-Block**, kad jie paaiškintų, kaip Komisija atsižvelgs į piliečių rekomendacijas. Galiausiai piliečių buvo paprašyta pasidalyti atsiliepimais apie visą procesą.

Toliau pateikiama visa šios sesijos darbotvarkė.

Penktadienis (balandžio 24 d.)		PLENARINIS POSĖDIS
14.00–14.15	Sveikinimo žodis ir sesijos pristatymas	
14.15–14.35	Už darbo vietas ir socialines teises atsakingo Komisijos nario Nicolas Schmito ir Švietimo, jaunimo, sporto ir kultūros GD direktorės Sophios Eriksson Waterschoot svarstymai	
14.35–15.15	Įvadas. Nuo 2-osios sesijos iki 3-iosios sesijos	
15.15–15.45	Kavos pertraukėlė, prioritetų nustatymas ir posėdžių salių pakeitimas	
15.45–17.50	Darbas plenarinio posėdžio pogrupiuose. Klausimai ekspertams dėl rekomendacijų projektų ir jų atsakymai (dviejuose atskiruose darbinuose blokuose)	
17.50–18.00	Posėdžių salių pakeitimas	
18.00–18.30	Pagrindinės darbo plenarinio posėdžio pogrupiuose išvados	
Šeštadienis (balandžio 29 d.)		DARBO GRUPĖS
09.30–11.15	1-oji sesija. 1 rekomendacijos svarstymas, rengimas ir peržiūra	
11.15–11.45	Kavos pertraukėlė	
11.45–13.00	2-oji sesija. 2 rekomendacijos svarstymas, rengimas ir peržiūra	
13.00–14.30	Pietų pertrauka	
14.30–16.00	3-ioji sesija. Ekspertų informacija ir atsiliepimų įtraukimas	
16.00–16.30	Kavos pertraukėlė	
16.30–18.00	4-oji sesija. Rekomendacijų rengimas	
Sekmadienis (balandžio 30 d.)		PLENARINIS POSĖDIS
09.30–09.40	Sveikinimo žodis	
09.40–10.15	I grupės rekomendacijų pristatymas ir vertinimas (1–4 grupės)	
10.15–10.50	II grupės rekomendacijų pristatymas ir vertinimas (5–8 grupės)	
10.50–11.25	III grupės rekomendacijų pristatymas ir vertinimas (9–12 grupės)	
11.25–12.00	Kavos pertraukėlė	
12.00–12.15	Nuomonės apklausa	
12.15–12.30	Rezultatų pristatymas	
12.30–13.10	Iškilmingos akimirkos ir oficialios kalbos	
13.10–13.30	Atsisveikinimas ir bendra nuotrauka	

Forumas parengė 21 galutinę rekomendaciją ir įvertino jas pagal skalę nuo 1 balo iki 6 balų. Pasakui, remiantis skirtingais balais, buvo išvestas kiekvienos rekomendacijos aritmetinis vidurkis (paramos lygis) ir nustatytas pritarimo lygis, t. y. balsų nuo 4 balų („iš dalies pritariu“) iki 6 balų („labai pritariu“) dalis. 3 lentelėje rekomendacijos (tik jų pavadinimai) išdėstytos pagal joms išreikštas paramos lygį. Išsamios rekomendacijos, įskaitant jų pavadinimus, pagrindinį tekstą, pagrindimą ir išsamesnę informaciją, pateikiamos priede.

3 lentelė. Galutinių rekomendacijų ir vertinimo rezultatų apžvalga

Nr.	Rekomendacijos pavadinimas	Paramos lygis	Pritarimo lygis	Balsai
16	Informacija apie darbuotojų judumą Europoje	5,11	95 %	132
12	Mentoriai, užtikrinantys geresnį priėmimą atvykus į užsienio šalį	4,99	93 %	132
17	Tikslinės informavimo apie mobilumą mokymosi tikslais kampanijos	4,99	92 %	132
21	Tikslinės programos „Erasmus+“ komunikacijos strategijos skatinimas	4,98	89 %	132
1	Tarptautinio bendravimo kalba (lingua franca) kaip viena iš priemonių mobilumui mokymosi tikslais skatinti	4,97	86 %	133
8	Kalbų programų propagavimas ir populiarinimas	4,92	92 %	131
11	Mobilesnės Europos ambasadoriai	4,92	88 %	131
9	Programos „Erasmus+“ informacijos centrų ir paslaugų kūrimas ir pritaikymas	4,89	94 %	133
15	Finansinė parama darbuotojų profesiniam tobulėjimui	4,87	89 %	131
3	Esamų mobilumo mokymosi tikslais programų išplėtimas, kad jos apimtų visų amžiaus grupių ir socialinių bei ekonominių sluoksnių žmones	4,84	88 %	129
14	Pedagogų vaidmens mobilumo mokymosi tikslais srityje pripažinimas	4,79	84 %	130
2	Daugiakalbis gyvenimas Europoje	4,78	90 %	133
4	Didesnės profesinio mokymo sektoriaus integracijos visoje ES skatinimas	4,76	89 %	132
6	ES programa mišriems darbuotojų mobilumo mokymosi tikslais modeliams skatinti	4,75	84 %	134
20	Administracinių kliūčių, su kuriomis susiduria darbuotojai ir darbdaviai, įvertinimas ir jų įveikimo būdų nustatymas	4,75	87 %	133
10	Tinkamos finansinės paramos visiems mobilumo mokymosi tikslais programų dalyviams užtikrinimas	4,69	82 %	131
19	Išankstinių nuostatų įveikimas skatinant proporcingiau paskirstyti programos „Erasmus+“ stažuotojų vietas	4,56	83 %	132
13	Už ekologiškesnį mobilumą mokymosi tikslais	4,46	76 %	131
18	Nediskriminavimo mobilumo mokymosi tikslais srityje skatinimo priemonės ir veikla	4,42	75 %	130
7	Kalbų mokymosi gerinimas pasitelkiant naujas technologijas	4,37	74 %	133
5	Sąlygų šeimoms pasinaudoti mobilumo mokymosi tikslais galimybėmis sudarymas	3,87	60 %	134

Nuomonės apklausoje piliečiai pasidalijo atsiliepimais apie savo patirtį forume. Dalyvių nuomone, forumas buvo sėkmingas. Atrankos proceso metu iš visos Europos ir įvairių visuomenės sluoksnių atrinkta įvairių žmonių. Remiantis nuomonės apklausa, anksčiau į dalyvavimo procesą buvo įsitraukę tik 5 proc. piliečių. Be to, 77 proc. dalyvių manė, kad forumas visiškai (23,5 proc.) arba iš dalies (54 proc.) atstovavo visai visuomenei, nors kai kurie žmonės pastebėjo, kad nebuvo įtrauktos kai kurios nepalankioje padėtyje esan-

čios grupės. Paprašyti įvertinti bendrą patirtį, 93 proc. dalyvių nurodė esantys arba visiškai patenkinti (52 proc.), arba iš dalies patenkinti (41,5 proc.) forumo veikla. Panašiai daug piliečių nurodė, kad pagerėjo jų žinios apie mobilumą mokymosi tikslais (92 proc.), kad pasikeitė jų nuomonė apie mobilumą mokymosi tikslais (70 proc.) ir kad jų požiūris į ES tapo palankesnis (60 proc.).

„Kuo geriau pasinaudokite šiais labai įdomiais forumais ir megzkite tarpkultūrinius ryšius!“

Gesuele, 34 metai (Italija)

European
Commission

4. Tolesni veiksmi

Per tris forumo sesijas piliečiai parodė didelį pasiryžimą ir įsipareigojimą parengti rekomendacijas, kaip mobilumo mokymosi tikslais galimybes padaryti prieinamas visiems. Siekdami geriau suprasti esamų mobilumo mokymosi tikslais programų, visų pirma programos „Erasmus+“, veikimą ir išsiaiškinti pagrindines mobilumo mokymosi tikslais kliūtis ir jį skatinančius veiksnius, jie iškėlė daugybę klausimų, į kuriuos atsakė ekspertai. Tarp sesijų daugelis piliečių toliau nagrinėjo mobilumo mokymosi tikslais temą, be kita ko, užmegzdami ryšius su savo vietos bendruomenėmis, mokyklomis ir kitomis švietimo įstaigomis.

21-oje forumo pateiktoje rekomendacijoje (jos išvardytos priede) laikomasi visapusiško požiūrio į valstybių narių ir Komisijos vykdomą mobilumo mokymosi tikslais skatinimą. Penkiose rekomendacijose pabrėžiama, kokios svarbios yra įtraukios švietimo ir mokymo sistemos ir kad visi suinteresuotieji subjektai turi atlikti savo vaidmenį užtikrinant, kad visi asmenys galėtų naudotis Europos be sienų teikiama nauda, neatsižvelgiant į jų amžių, išsilavinimo lygį, kilmę ir finansines galimybes. Specialios įtraukties priemonės laikomos vienu iš pagrindinių būdų užtikrinti aktyvesnį įvairesnių asmenų dalyvavimą mobilumo mokymosi tikslais programose.

Per svarstymus piliečiai pabrėžė, kad visų pirma suaugusiems ir palankių sąlygų neturintiems besimokantiems asmenims trūksta žinių apie esamas jiems

prieinamas mobilumo mokymosi tikslais galimybes. Todėl penkiose rekomendacijose pabrėžta, kad svarbu megzti ryšius ir teikti tikslią informaciją visų amžiaus grupių besimokantiems asmenims, įskaitant palankių sąlygų neturinčius besimokančius asmenis, jiems artimiausiu lygmeniu. Keturiuose rekomendacijose taip pat daug dėmesio skiriama kalbų mokymosi gerinimui, kaip vienam iš pagrindinių mobilumą mokymosi tikslais skatinančių veiksnių, be kita ko, pasitelkiant naujas technologijas.

Trys rekomendacijos susijusios su darbuotojų mobilumu mokymosi tikslais, o likusiomis keturiomis rekomendacijomis sprendžiami tokie klausimai kaip pedagogų vaidmens organizuojant mobilumo mokymosi tikslais veiklą pripažinimas, didesnė profesinio rengimo ir mokymo sektoriaus integracija visoje ES, ekologiškesnis mobilumas mokymosi tikslais ir proporcingesnis galimybių dalyvauti mobilumo mokymosi tikslais programose paskirstymas.

Komisijos pasiūlyme dėl Tarybos rekomendacijos atsižvelgiama į forumo pateiktas rekomendacijas. Šiuo pasiūlymu siekiama išplėsti mobilumo mokymosi tikslais galimybes, kad jos būtų prieinamos visų amžiaus grupių besimokantiems asmenims, pedagogams ir darbuotojams mokyklinio ugdymo, jaunimo mainų, profesinio rengimo ir mokymo, aukštojo mokslo ir suaugusiųjų švietimo srityse, taip pat remti jų perėjimą į darbo rinką ir mobilumą darbo tikslais. Pasiūlyme taip

pat daug dėmesio skiriama įtraukiam mobilumui. Todėl šis pasiūlymas gerai suderintas su piliečių rekomendacijomis, visų pirma dėl mobilumo mokymosi tikslais galimybių išplėtimo įtraukiant visų amžiaus grupių ir socialinių bei ekonominių sluoksnių žmones, nediskriminavimo skatinimo ir tinkamos finansinės paramos užtikrinimo. Nors pagal programą „Erasmus+“ šios grupės jau gali naudotis mobilumo mokymosi tikslais galimybėmis, o mažiau galimybių turintys asmenys – specialiomis įtraukties priemonėmis, Komisijos pasiūlymu siekiama visiems besimokantiems asmenims pagal įvairias tarpvalstybinio mobilumo mokymosi tikslais programas suteikti dar daugiau galimybių.

Komisijos pasiūlyme taip pat pabrėžiama svarba stiprinti kalbų mokymąsi visais švietimo ir mokymo etapais, kad būtų sudarytos sąlygos pasinaudoti mobilumo mokymosi tikslais galimybėmis. Taip atsižvelgiama į forumo rekomendaciją skatinti daugiakalbį gyvenimą Europoje.

Komisija taip pat norėtų atkreipti dėmesį į piliečių rekomendaciją laiku teikti tikslinę informaciją, be kita ko, ragindama valstybes nares paskirti mobilumo mokymosi tikslais skatintojus. Todėl jos pasiūlymas gerai suderintas su piliečių rekomendacijomis dėl informacijos centrų ir paslaugų, mobiliosios Europos ambasadorių ir dėl mentorių, kurie užtikrintų žmonių priėmimą atvykus į užsienio šalį.

Atsižvelgdama į forumo rekomendaciją pripažinti pedagogų vaidmenį mobilumo mokymosi tikslais srityje,

Komisija ketina skatinti pripažinti darbuotojų, rengiančių ir įgyvendinančių mobilumo mokymosi tikslais projektus, darbą ir už jį atlyginti. Komisijos pasiūlymu taip pat siekiama didinti mobilumo mokymosi tikslais tvarumą aplinkos atžvilgiu, be kita ko, skatinant valstybes nares pasirūpinti, kad keliavimas tvaresnėmis transporto priemonėmis iš mobilumo mokymosi tikslais vietų ir į jas bei mobilumo laikotarpiams taptų neatšiejama mobilumo mokymosi tikslais patirties dalimi.

Į dalį forumo pateiktų rekomendacijų jau iš dalies atsižvelgta įgyvendinant 2021–2027 m. programą „Erasmus+“ ir kitas ES programas. Pavyzdžiui, kalbant apie rekomendaciją sudaryti sąlygas šeimoms pasinaudoti mobilumo mokymosi tikslais galimybėmis, kai kurios programos „Erasmus+“ nacionalinės agentūros vaikų turintiems studentams teikia papildomas individualias paramos stipendijas. Visi programos „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpuso mobilumo projektų dalyviai gali naudotis internetine lingvistine pagalba. Įgyvendinant „Europos socialinio fondo +“ lėšomis finansuojamą iniciatyvą ALMA („Siekti, mokytis, išmokti, pasiekti“) palankių sąlygų neturintys 18–29 metų jaunuoliai gali kitoje valstybėje narėje įgyti prižiūrėjo darbo patirties.

Komisija planuoja per lapkričio 30 d. vykiantį aukščiausiojo lygio susitikimą švietimo klausimais surengti grįžtamosios informacijos renginį, kad forumo dalyviai būtų informuoti apie tolesnius veiksmus, susijusius su jų rekomendacijomis.

The image features a young woman with blonde hair, wearing a black top with white polka dots, smiling as she looks at a white rectangular box. She is in a classroom or lecture hall, with other students blurred in the background. The scene is overlaid with a semi-transparent blue shape containing white text. The overall color palette is dominated by orange and blue tones.

Priedas. Išsamios rekomendacijos

1 rekomendacija

Tarptautinio bendravimo kalba (*lingua franca*) kaip viena iš priemonių mobilumui mokymosi tikslais skatinti

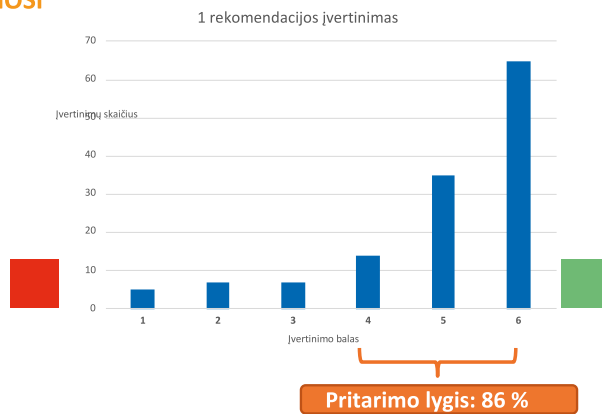
Anglų kalba ES plačiai vartojama kaip viena iš tarptautinio bendravimo kalbų. Tai – paprasta ir įprasta bendravimo priemonė, todėl ES turėtų rekomenduoti, kad valstybės narės, kaip pirmosios užsienio kalbos, mokyty anglų kalbos. ES turėtų padėti valstybėms narėms rengti, subsidijuoti ir finansuoti programas, skirtas mokytis anglų kalbos norintiems asmenims. Tokios programos turėtų būti remiamos tiek mokyklose, tiek už jų ribų. Ne mokyklose visų amžiaus grupių žmonėms turėtų būti siūlomi nebrangūs anglų kalbos kursai. Tokia programa turi būti plačiai reklamuojama ir padėti skatinti žmones mokytis anglų kalbos.

Pagrindimas

Bendra tarptautinio bendravimo kalba palengvina tautų ir kultūrų mainus. Tai neprieštaruja daugiakalbės Europos principui. Anglų kalbą lengva išmolti ir ji jau plačiai vartojama, ypač tarp jaunimo.

1 rekomendacija

TARPTAUTINIO BENDRAVIMO KALBA
(LINGUA FRANCA) KAIP VIENA IŠ
PRIEMONIŲ MOBILUMUI MOKYMOSI
TIKSLAIS SKATINTI

2 rekomendacija

Daugiakalbis gyvenimas Europoje

Daugybė ES vartojamų kalbų yra vienas iš svarbių jos ypatumų. Kalbų mokymasis padeda plėsti akiratį. Todėl rekomenduojame remti daugiašalius ir daugiakalbius projektus – ne tik mokyklose, bet ir už jų ribų. Tai galima pasiekti remiant mainus, ypač mokytojų ir stažuotojų. Žmones reikėtų skatinti judėti mokymosi tikslais. Tokie projektai turėtų būti skirti mainų programų dalyviams, ypač mokytojams ir stažuotojams, kurie naudojami galimybėmis judėti mokymosi tikslais. Vienas iš būdų skatinti žmones mokytis daugiau kalbų – teikti ES finansavimą. Informacija apie esamus ir galimus projektus turi būti geriau viešinama ir sklaidžiama.

Pagrindimas

Mokytojai turėtų turėti galimybę plėsti akiratį įgydami mobilumo mokymosi tikslais patirties ir grįžę į savo mokyklas, dalytis šia patirtimi. Dalyvavimas mobilumo mokymosi tikslais programose suteikia tvirtą pagrindą kalbų mokymuisi, o mokant daug kalbų lengviau pažinti įvairias šalis ir kultūras. Todėl labiau tikėtina, kad tokių programų dalyviai praktiškai pažins Europos įvairovę. Nebrangios ir lengvai prieinamos programos gali padėti visų amžiaus grupių žmonėms išmokti daugiau kalbų ir juos skatinti tai daryti.

2 rekomendacija

DAUGIAKALBIS GYVENIMAS EUROPOJE

3 rekomendacija

Esamų mobilumo mokymosi tikslais programų išplėtimas, kad jos apimtų visų amžiaus grupių ir socialinių bei ekonominių sluoksnių žmones

Rekomenduojame ES lygmeniu sukurti mobilumo mokymosi tikslais programų sistemą, kuri apimtų visų amžiaus grupių žmones. Ši iniciatyva galėtų būti skirta oficialioms įstaigoms nepriklausantiems asmenims ar grupėms, kurie domisi mobilumo mokymosi tikslais galimybėmis. Tai yra, pavyzdžiui, bedarbiai ar darbo ieškantys asmenys, taip pat žemesnio socialinio ir ekonominio sluoksnio žmonės. Vis dėlto ši sistema neturėtų būti skirta tik šioms nurodytoms grupėms.

Turėtų būti sukurta platforma, kurioje būtų populiarinamos esamos programos, pavyzdžiui, Europos solidarumo korpusas arba iniciatyva „Discover EU“, o šios turėtų būti išplėstos, kad apimtų visų amžiaus grupių žmones. Būtų geriausia, kad mobilumo mokymosi tikslais programų dalyviai turėtų galimybę apsistoti pas privačius asmenis. Taip nebūtų patiriama didelių išlaidų, būtų užmezgami glaudesni ryšiai ir užtikrinamas geresnis užsienio kultūrų ir kalbų supratimas. Visi ES piliečiai turėtų turėti galimybę dalyvauti tokioje programoje. Jie turėtų galėti teikti prašymus kiekvienu konkrečiu atveju, aiškiai nurodydami, kokius mokymosi tikslus nori pasiekti.

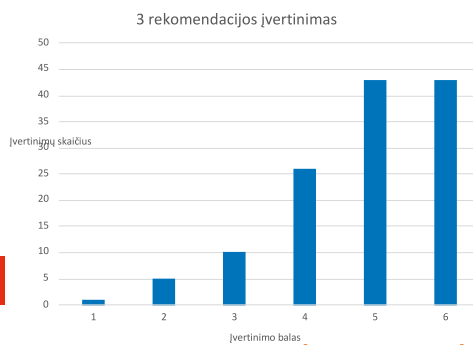
Pagrindimas

Igyvendinant tokią iniciatyvą visuose visuomenės sluoksniuose būtų stiprinama europinė tapatybė ir bendros normos bei vertybės. Visų pirma tie asmenys, kurie dėl savo kilmės negali pasinaudoti didele šeimos ar socialine parama, dalyvaudami išplėstoje programoje galėtų praktiškai patirti įvairių kultūrų artumo jausmą ir įgyti geresnį kultūrų tarpusavio supratimą.

3 rekomendacija

ESAMŲ MOBILUMO MOKYMOŠI TIKSLAIS PROGRAMŲ IŠPLĖTĪMAS, KAD JOS APIMTŲ VISŲ AMŽIAUS GRUPIŲ IR SOCIALINIŲ BEI EKONOMINIŲ SLUOKSNIŲ ŽMONES

Palaikymo
lygis
4,8

Pritarimo lygis: 88 %

4 rekomendacija

Didesnės profesinio mokymo sektoriaus integracijos visoje ES skatinimas

Rekomenduojame Europos Sąjungoje sukurti geresnę profesinio mokymo sektoriaus subjektams skirtą paskatų sistemą, kurioje būtų skatinama skleisti žinias apie esamas galimybes ir informuojama apie būdus, kaip jomis pasinaudoti. Minėti subjektai yra, be kita ko, profesinės mokyklos, stažuotojai, amatų asociacijos ir sektorinės organizacijos, pavyzdžiui, nacionaliniai prekybos ir pramonės rūmai.

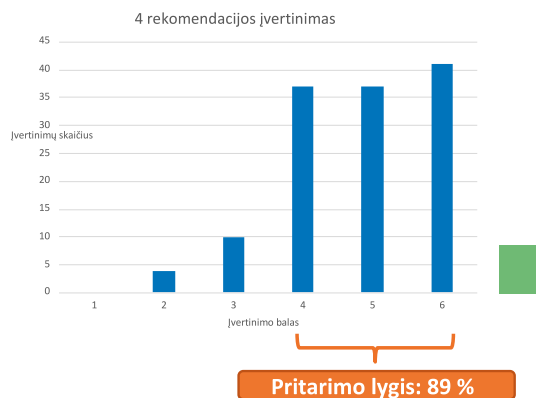
Siekiant sukurti geresnę paskatų sistemą reikėtų pasirūpinti, kad esami profesinės kompetencijos centrai būtų labiau matomi ir aktyviau skatintų mobilumą mokymosi tikslais. Minėti subjektai turėtų sukurti labiau integruotą tinklą, kad būtų sumažintos kliūtys, trukdančios pasinaudoti profesinio mokymo galimybėmis, ir kad būtų pagerinta profesinio mokymo kokybė.

Pagrindimas

Norėtume pagerinti Europos profesinio mokymo kokybę, visų pirma tokiose pagrindinėse prioritetinėse srityse kaip žaliaji transformacija, IT saugumas, viešosios paslaugos ir sveikatos priežiūra. Be to, sukūrus nuolatinį ir patogesnę naudoti tinklą, mažesnės įmonės taip pat galėtų lengviau pasinaudoti mobilumo mokymosi tikslais galimybėmis. Tai taip pat padėtų išlaikyti profesinio mokymo kokybę. Be to, įgyvendinus šią rekomendaciją ES padidėtų bendras įgūdžių lygis, o valstybės narės galėtų pritraukti daugiau protų.

4 rekomendacija

DIDESNĖS PROFESINIO MOKYMO SEKTORIAUS INTEGRACIJOS VISOJE ES SKATINIMAS

5 rekomendacija

Sąlygų šeimoms pasinaudoti mobilumo mokymosi tikslais galimybėmis sudarymas

Rekomenduojame ES parengti bandomąją skirtingų kartų mobilumo mokymosi tikslais programą, pagal kurią keli šeimos nariai galėtų kartu dalyvauti mobilumo projektuose, taip spręsdami su šeimos sudėtimi susijusius klausimus.

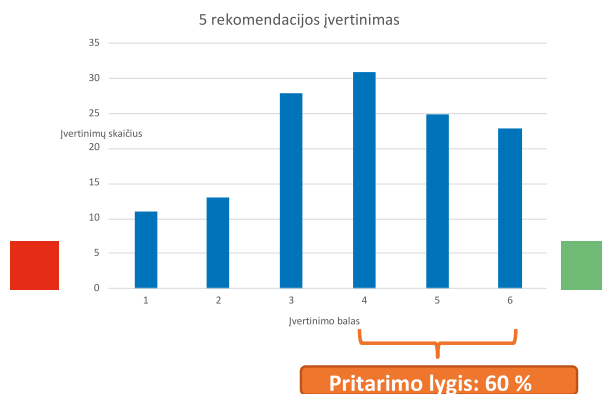
Rekomenduojame pradėti naują bandomąjį projektą, galbūt pagal esamą programą, kurį įgyvendinant būtų atsižvelgiama į vaikų turinčių asmenų poreikius. Šis bandomasis projektas turėtų būti įvertintas atsižvelgiant į jo ekonominį efektyvumą, kad būtų galima nuspręsti, ar jį reikėtų išplėsti.

Pagrindimas

Šia priemone, įgyvendinant ES mobilumo programas, skatinamas kartų dialogas visoje ES. Be to, ja mažų vaikų turintiems asmenims sudaromos palankesnės sąlygos pasinaudoti mobilumo galimybėmis. Šis sprendimas gali padėti į mobilumo veiklą įtraukti moksleivius ir jų tėvus: vaikai galėtų dalyvauti mobilumo projektuose lankydamiesi mokyklą, o tėvai – dalyvauti suaugusiųjų švietimo programose.

5 rekomendacija

SĄLYGŲ ŠEIMOMS PASINAUDOTI
MOBILUMO MOKYMOSI TIKSLAIS
GALIMYBĖMIS SUDARYMAS

6 rekomendacija

ES programa mišriems darbuotojų mobilumo mokymosi tikslais modeliams skatinti

Rekomenduojame parengti ES programą, skirtą mišriems darbuotojų mobilumo mokymosi tikslais modeliams skatinti.

Pagal tokią programą darbuotojai galėtų lankyti įvairių mokymosi sričių kursus. Pagal programą rengiami kursai turėtų trukti ne ilgiau kaip šešis mėnesius ir galėtų būti konkrečiai susiję ne tik su kalbomis, bet ir su darbuotojų profesijoms aktualiais dalykais. Lankydami tokius kursus darbuotojai galėtų pasiekti aukštesnį pasirinktos profesijos kvalifikacijos lygį, taip pat įgyti praktinės patirties. Dalį mokymų darbuotojai galėtų išklausyti internetu, o kitą dalį – užsienyje. Šiuo tikslu jie vyktų į užsienio šalių švietimo įstaigas, pavyzdžiui, universitetus, aukštesniausias mokyklas ar profesinio mokymo centrus (priklausomai nuo to, kokios švietimo įstaigos veikia atitinkamose šalyse). Darbdavys privalėtų užsienyje įgyjamos patirties laikotarpiui ir tam tikrą laiką, kai dalyvaujama nuotolinio mokymo kursuose, darbuotoją išleisti atostogų. Be to, darbuotojui grįžus iš mokymų turi būti užtikrinta jo darbo vieta. Vis dėlto mokymosi laikotarpiu darbdavys neturi toliau mokėti darbo užmokesčio darbuotojui – pragyvenimo užsienyje išlaidos būtų padengiamos atitinkamo ES fondo lėšomis. Taip pat turėtų būti užtikrinama sveikatos ir socialinė apsauga.

Pagrindimas

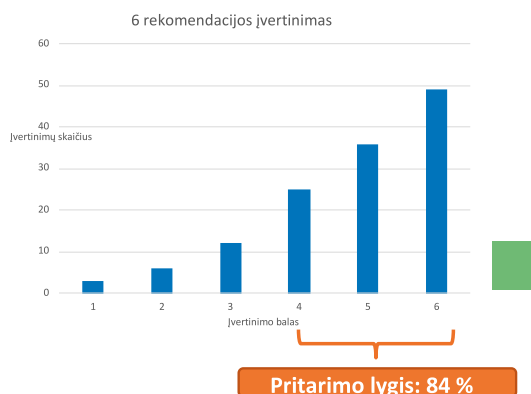
Kai darbuotojai įgyja patirties užsienyje, tai naudinga visoms šalims: darbuotojas gali tobulėti asmeniškai ir profesinėje srityje, o darbuotojams grįžus iš kursų darbdavys turi aukštesnės kvalifikacijos darbuotojų. Be to, įmonėms naudinga jų darbuotojų užsienyje įgyta patirtis, nes šie grįžę savo žinias perduoda kolegoms, pavyzdžiui, juos mokydami.

Labai svarbu, kad būtų siūlomi mišrūs mokymosi modeliai, nes profesinę veiklą vykdančios ar vaikų turintys asmenys dažnai gali vykti į užsienį tik ribotam laikui. Jiems reikalingas mišrių modelių suteikiamas lankstumas. Be to, jei darbuotojai dalį mokymosi kursų galės išklausyti internetu, darbdaviai turės juos trumpiau išleisti atostogų.

Įgyvendinant šią konkrečią programą nerekomenduojame organizuoti tiesioginių ES įmonių darbuotojų mainų, nes tokiu atveju gali kilti talentų paieškos ir protų nutekėjimo rizika. Aiškiai norime skatinti mobilumą mokymosi tikslais pasitelkdami švietimo paslaugų teikėjus, o ne darbo jėgos judumą. Vis dėlto kai kuriuose pramonės sektoriuose įmonių darbuotojų mainai gali būti naudingi, o juos būtų galima palengvinti įgyvendinant kitas mobilumo mokymosi tikslais programas.

6 rekomendacija

ES PROGRAMA MIŠRIEMS DARBUOTOJŲ
MOBILUMO MOKYMOSI TIKSLAIS
MODELIAMS SKATINTI

7 rekomendacija

Kalbų mokymosi gerinimas pasitelkiant naujas technologijas

Europos Komisija turėtų investuoti į technologinių priemonių (dirbtinio intelekto) naudojimą įgyvendinant mobilumo mokymosi tikslais projektus, kurie papildytų kalbų mokymąsi. ES turėtų investuoti į skaitmenines technologijas, kad, greta tiesioginio mokymosi, būtų remiamas mobilumas mokymosi tikslais. Ši rekomendacija taikoma rengiantis dalyvauti mobilumo mokymosi tikslais veikloje ir pačiu mobilumo laikotarpiu.

Technologinės priemonės turėtų būti nemokamos. Naujos technologijos visų pirma turėtų būti naudojamos ankstyvaisiais kalbų mokymosi etapais ir diegiamos taip, kad jomis galėtų naudotis visi mobilumo mokymosi tikslais veikloje dalyvaujantys piliečiai (pvz., studentai, pensininkai ir kt.).

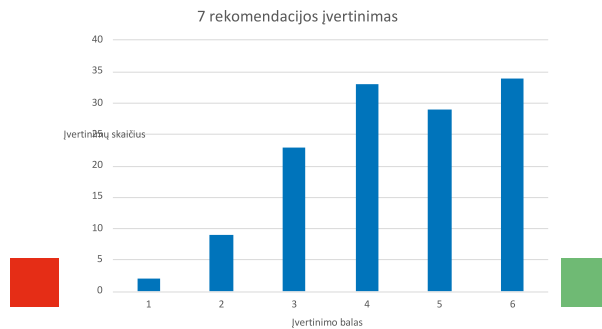
Europos Komisija turėtų papildyti esamą ES akademijos platformą naujausiomis dirbtinio intelekto technologijomis, kuriomis turėtų būti galima naudotis pasitelkiant programėlę. Konkretūs dirbtinio intelekto panaudojimo būdai galėtų būti, be kita ko, mokymasis, žodyno plėtimas, sinchroninis vertimas ir galimybės naudotojams bendrauti programėlės aplinkoje.

Pagrindimas

Europos Komisija turėtų pasinaudoti naujausiomis technologijomis, kad padėtų gerinti kalbų mokymąsi dalyvaujant mobilumo mokymosi tikslais veikloje. Dirbtinio intelekto sistemos gali padėti išanalizuoti, ar mokymasis vyksta sėkmingai, ir greičiau parengti individualizuotas poreikiams ir įgūdžiams grindžiamas mokymosi programas.

7 rekomendacija

KALBŲ MOKYMOŠI GERINIMAS PASITELKIANT NAUJAS TECHNOLOGIJAS

Pritarimo lygis: 74 %

8 rekomendacija

Kalbų programų propagavimas ir populiarinimas

Europos Komisija turėtų aktyviau propaguoti esamas kalbų programas ir populiarinti jas nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis.

Tikslinė grupė – visi asmenys, norintys dalyvauti mobilumo mokymosi tikslais programose ir pasinaudoti esamomis gimtojoje ir priimančiojoje šalyse nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis įgyvendinamomis kalbų programomis.

I. Prieš išvykstant į kitą šalį

ES įgyvendinamos kalbų programos turėtų būti propaguojamos teikiant pasiūlymus e. paštu, vykdant tikslios rinkodaros kampanijas socialiniuose tinkluose ir palaikant viešuosius ryšius.

Turėtų būti parengta mentorystės programa. Prieš išvykstant į kitą šalį mokymosi tikslais, paskirtas mentorius turėtų padėti gerinti kalbų įgūdžius.

Taip pat turėtų būti sukurta ambasadorių programa, į kurią būtų įtraukiami asmenys, jau įgiję mobilumo mokymosi tikslais patirties. Ambasadoriai informuotų apie mobilumo mokymosi tikslais galimybes ir populiarintų tokią veiklą mokyklose, universitetuose ir įmonėse, taip pat dalytųsi su kalbų mokymosi susijusia patirtimi.

II. Buvimo kitoje šalyje metu:

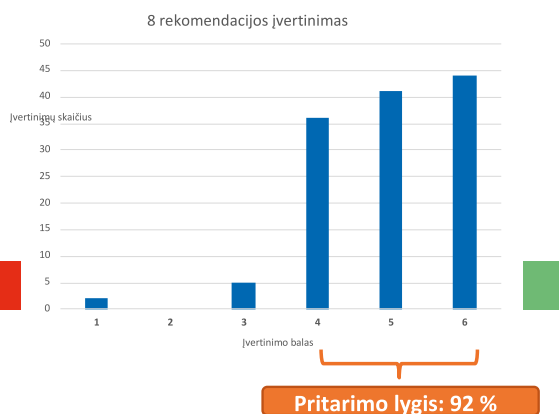
Atvykus į numatytą vietą, mentorius teiks pagalbą vietoje. Siekiant padėti mokymosi tikslais į kitas šalis persikeliantiems asmenims, mentorystės programa apims kultūrinius ir kalbinius aspektus.

Pagrindimas

Remiantis statistiniais duomenimis (2020 m. greitoji „Eurobarometro“ apklausa), kalbų nemokėjimas yra viena iš pagrindinių kliūčių, trukdančių žmonėms dalyvauti mobilumo mokymosi tikslais programose.

8 rekomendacija

KALBŲ PROGRAMŲ PROPAGAVIMAS IR POPULIARINIMAS

9 rekomendacija

Programos „Erasmus+“ informacijos centrų ir paslaugų kūrimas ir pritaikymas

Manome, kad informacijos apie programą „Erasmus+“ prieinamumas ir suderinimas yra vieni iš svarbiausių aspektų. Siūlome, kad, proporcingai didinant ir perskirstant pagal programas „Erasmus+“ ir „Erasmus“ suaugusiųjų judumui numatytą biudžetą, esama konkrečia valstybių narių infrastruktūra būtų panaudota programos „Erasmus+“ biurams steigti. Kalbame apie nacionalinę ir vietos infrastruktūrą, skirtą tikslinėms gyventojų grupėms: nedirbantiems gyventojams, dirbantiems gyventojams, jaunimui. Itin daug dėmesio norime skirti suaugusiems, dalyvaujantiems mokymosi programose (užimtumo centruose, pašto skyriuose, sporto klubuose, socialinėse programose, vietos asociacijose, riboto judumo suaugusiųjų centruose ir kt.). Šių biurų veiklai koordinuoti turėtų būti sukurta Europos Sąjungos įstaigos valdoma nacionalinė orientacinė struktūra, atsakinga už informacijos apie siūlomas paslaugas sklaidą vietos biurams. Siekdami populiarinti šiuos vietas biurus, rekomenduojame jų lygmeniu įgyvendinti struktūruotą Europos komunikacijos kampaniją, kurios metu visais komunikacijos kanalais būtų informuojama apie šių biurų veikimą ir jų teikiamas paslaugas.

Pagrindimas

Kadangi Europoje įgyvendinama daug įvairių programų („Eurodesk“, „Europe Direct“ ir kt.), mums atrodo labai svarbu užtikrinti informacijos apie programą „Erasmus+“ prieinamumą ir ją suderinti. Šie vietas biurai, veiklą derindami su nacionaline sistema, galėtų teikti įvairias paslaugas:

- bendradarbiauti su priimančiojoje šalyje esančių asmenų tinklu, kad būtų galima užmegzti ryšį nuo pat atvykimo momento (lingvistinė pagalba, administracinė informacija, konsultacijos transporto, apgyvendinimo, sveikatos priežiūros, psichologinės pagalbos ir kt. klausimais) ir visu buvimo laikotarpiu, atsižvelgiant į konkrečius atvykstančiųjų poreikius;
- daug dėmesio skirti apgyvendinimui: sukurti bendrą vietos duomenų bazę, kurioje būtų teikiama informacija apie laisvus, įperkamus ir rekomenduojamus būstus, sutelkiant dėmesį į šių būstų prieinamumą visiems, įskaitant neįgaliuosius;
- teikti specialią finansinę paramą, susijusią su konkrečiais persikeliančio asmens poreikiais, pvz., sveikatos priežiūra (psichologinė ir fizinė pagalba), pagalba vaikų priežiūros srityje ir transportu;
- įdiegti lingvistinė pagalbos sistemą, kuria būtų galima naudotis prieš atvykstant ir mainų metu;
- sukurti specialiųjų poreikių turintiems asmenims skirtą paramos ir informavimo apie esamas būsto ir transporto galimybes platformą, siekiant juos atitinkamai nukreipti ir konsultuoti visu buvimo laikotarpiu.

9 rekomendacija

PROGRAMOS „ERASMUS+“ INFORMACIJOS CENTRŲ IR PASLAUGŲ KŪRIMAS IR PRITAIKYMAS

10 rekomendacija**Tinkamos finansinės paramos visiems mobilumo mokymosi tikslais programų dalyviams užtikrinimas**

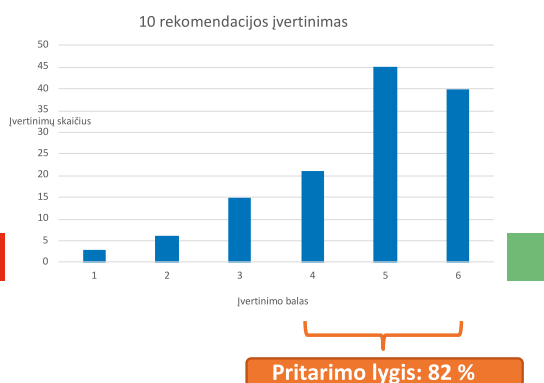
Rekomenduojame didinti bendrą biudžetą, kad mobilumo mokymosi tikslais programų dalyviams (be kita ko, studentams, stažuotojams, darbuotojams ir darbininkams, taip pat didesnėms ir mažesnėms įmonėms) būtų galima paskirstyti daugiau išteklių, užtikrinant didesnę tokių programų įtraukumą. Visi turėtų turėti galimybę gauti finansinę paramą, o jos dydis turėtų priklausyti nuo socialinių ir ekonominių veiksnių: pragyvenimo išlaidų priimančiose šalyse, dalyvių finansinių galimybių ir specialiųjų poreikių, susijusių su fizine negalia ir ligomis. Finansinė parama turėtų būti teikiama remiantis bendrais Europos paramos skyrimo kriterijais, pagal kuriuos daugiausia dėmesio būtų skiriama individualiai asmenų, norinčių dalyvauti mobilumo mokymosi tikslais programose, padėčiai ir jų socialiniams bei ekonominiams poreikiams (neatsižvelgiant į pasiekimų įvertinimus). Be to, finansinė parama atskiriems dalyviams būtų teikiama viso mobilumo proceso metu. Pageidautume, kad padidinto biudžeto lėšomis taip pat būtų skatinami įmonių darbuotojų mainai, remiantis darbuotojų finansiniais poreikiais ir atsižvelgiant į įmonių dydį. Darbuotojams, atliekantiems mobilumo mokymosi tikslais programų dalyvių vertinimus, už jų darbą turėtų būti skiriamas finansinis atlygis.

Pagrindimas

Tinkama finansinė parama padės užtikrinti didesnę lygybę mobilumo mokymosi tikslais sistemoje, didinti jos įtraukumą ir prieinamumą visiems Europos Sąjungos gyventojams iš visų visuomenės sluoksnių, norintiems dalyvauti mobilumo mokymosi tikslais programose, taip pat pašalinti pagrindines finansines kliūtis, trukdančias dalyvauti tokiose programose.

10 rekomendacija

**TINKAMOS FINANSINĖS PARAMOS VISIEMS
MOBILUMO MOKYMOSI TIKSLAIS
PROGRAMŲ DALYVIAMS UŽTIKRINIMAS**

11 rekomendacija

Mobilesnės Europos ambasadoriai

Rekomenduojame kiekvienoje ES šalyje sukurti ambasadorių programą. Šie ambasadoriai būtų atsakingi už esamų mobilumo mokymosi tikslais programų viešinimą ir populiarinimą. Ambasadoriai visų rūšių organizacijose (mokyklose, universitetuose, įmonėse, asociacijose ir kt.) skatintų visų rūšių tikslinių grupių (vaikų, studentų, besimokančių asmenų, darbuotojų, vyresnio amžiaus asmenų) galimybes vykti į užsienį. Jie dirbtų darbą visą darbo laiką, už kurį apmokėtų programos „Erasmus“ nacionalinės agentūros. Šių agentūrų biudžetas bus perkirstytas, kad ambasadorių atliekamam darbui būtų teikiama pirmenybė, taip pat pritaikytas prie konkrečios šalies poreikių (gyventojų skaičiaus, asmenų, kurie jau dalyvauja mobilumo programose, skaičiaus ir kt.).

Ambasadoriai jau bus įgiję su mobilumu susijusios patirties, kuria galėtų dalytis. Tai turėtų būti plačių pažiūrų žmonės, turintys gerų bendravimo įgūdžių. Ambasadoriai turėtų atspindėti asmenų, galinčių vykti į užsienį, profilių įvairovę, kad kiekviena grupė galėtų su jais susitapatinti.

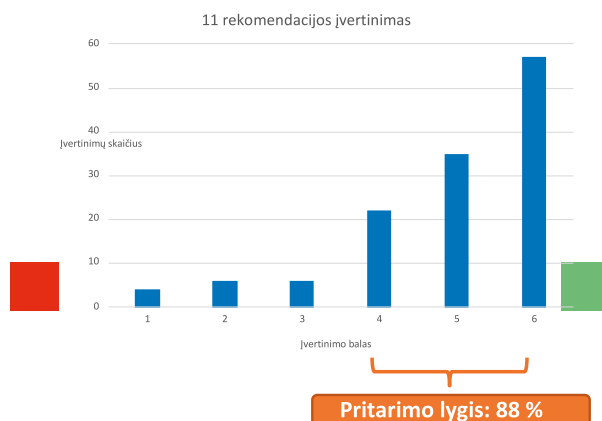
Ambasadoriumi galima būti ilgai, tačiau taip pat reikėtų reguliariai įdarbinti naujus žmones, neseniai įgijusius mobilumo mokymosi tikslais patirties. Bus surengta tinkama komunikacijos apie ambasadorių programą kampanija (veikla socialiniuose tinkluose, viešinio iniciatyvos ir kt.).

Pagrindimas

Daugelyje Europos šalių žmonės net nežino apie esamas mobilumo mokymosi tikslais galimybes. Žmonės dažnai jaučiasi neįtikrinti. Jie bijo įgyti patirties užsienyje. Svarbu skatinti smalsumą ir įveikti baimę išvykti į užsienį. Programa „Erasmus+“ labai tikslingai sukurta konkrečioms grupėms, pavyzdžiui, studentams. Studentai gerai žino, kaip veikia programa „Erasmus+“, tačiau kitos grupės (ne aukštųjų mokyklų studentai) turi šiek tiek mažiau mobilumo mokymosi tikslais galimybių. Yra daug informacijos, tačiau ji nepasiekia žmonių. Ambasadoriai, naudodamiesi jau esamomis priemonėmis, galėtų padėti žmonėms užmegzti tarpusavio ryšius. Turėti žmogų, su kuriuo galima tiesiogiai pasikalbėti, kuris nuramintų ir atsakytų į klausimus, yra veiksmingiau nei perskaityti kokį nors dokumentą.

11 rekomendacija

MOBILESNĖS EUROPOS AMBASADORIAI

12 rekomendacija

Mentoriai, užtikrinantys geresnę priėmimą atvykus į užsienio šalį

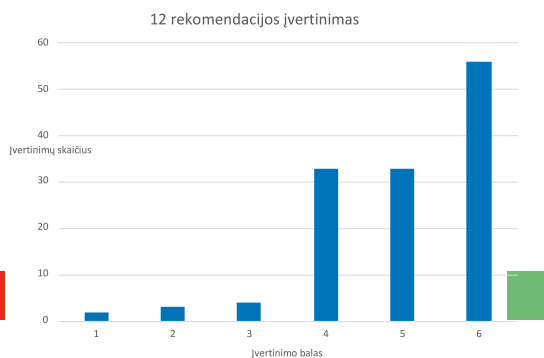
Rekomenduojame, kad pagal mobilumo programas atvykstantys asmenys užsienio šalyje būtų palankiai priimami, o jų integraciją palengvintų kuratorių tinklas. Kuratorius turėtų būti iš šalies, į kurią atvykstama, turintis žinių apie tos šalies kultūrą ir pasirengęs padėti naujai atvykusiam asmeniui jo buvimo toje šalyje metu. Kuratorius bus atsakingas už pagalbą teikimą asmeniui prieš šiam išvykstant (informacija apie apgyvendinimą, transportą, administracines procedūras ir kt.). Be to, kuratorius padės naujai atvykusiam asmeniui buvimo kitoje šalyje metu, visų pirma atliekant vietos procedūras. Kuratorius taip pat padės atvykusiam asmeniui plėtoti socialinį gyvenimą naujoje šalyje. Šie kuratoriai dirbs savanoriškai, tačiau kai kurios jų išlaidos bus kompensuojamos. Jau yra sukurta paramos integracijai tinklų (programos „Erasmus“ studentų tinklas (ESN), programa „Erasmus Mundus“, tinklas „EuroPeers“ ir kt.), tačiau jie skirti tik studentams. Siūlome šiuos tinklus stiprinti, sujungti ir išplėsti, įtraukiant kitas grupes (vaikus, darbuotojus, vyresnius žmones ir besimokančius asmenis ir kt.). Sukūrus atitinkamą platformą, kuratoriams ir naujai atvykusiems asmenims būtų lengviau užmegzti tarpusavio ryšius.

Pagrindimas

Dalyvaudami mobilumo mainų tikslais programose, žmonės gali jaustis izoliuoti, o kuratoriai galėtų padėti jiems jaustis saugiau ir patogiau. Turėti informacijos prieš išvykstant į užsienį būtų labai naudinga ir tai galėtų sumažinti su išvykimu susijusius nuogąstavimus. Žmonės turėtų visą informaciją apie šalį, į kurią ketina vykti, ir žinotų, kad atvykus jų kas nors lauks. Tai galėtų nuraminti tiek į užsienį vykstančius asmenis, tiek jų giminaičius, ypač tėvus. Kuratoriai būtų ypač svarbūs asmenims, kurie pagal mobilumo mokymosi tikslais programas vyksta į neakademinę įstaigą arba kaimo vietas.

12 rekomendacija

MENTORIAI, UŽTIKRINANTYS GERESNĮ PRIĖMIMĄ ATVYKUS Į UŽSIENIO ŠALĮ

Pritarimo lygis: 93 %

13 rekomendacija

Už ekologiškesnį mobilumą mokymosi tikslais!

Rekomenduojame, kad visiems mobilumo mokymosi tikslais programų dalyviams būtų teikiamos paskatos pigiau naudotis ekologiškais transporto priemonėmis (persikeliant į priimančiąją šalį ir gyvenant joje). Taip programų dalyviams būtų suteikiama galimybė šalyse, į kurias jie persikelia, rinktis pigesnį ekologišką gyvenimo būdą, į darbą keliauti ekologiškais transporto priemonėmis, apsistoti aplinką tausojančiuose viešbučiuose ir kt. Prieš programų dalyviams išvykstant į atitinkamas užsienio šalis, Europos Komisija turėtų juos tinkamai informuoti apie šias aplinką tausojančias galimybes.

Pagrindimas

Rekomenduojame imtis šių veiksmų, nes teikiant ekonomines paskatas mobilumo mokymosi tikslais programų dalyviai turi būti skatinami naudotis ekologiškais transporto priemonėmis ne tik vykstant į kitą šalį, bet ir atvykus į naują šalį.

13 rekomendacija

UŽ EKOLOGIŠKESNĮ MOBILUMĄ MOKYMOSI TIKSLAIS!

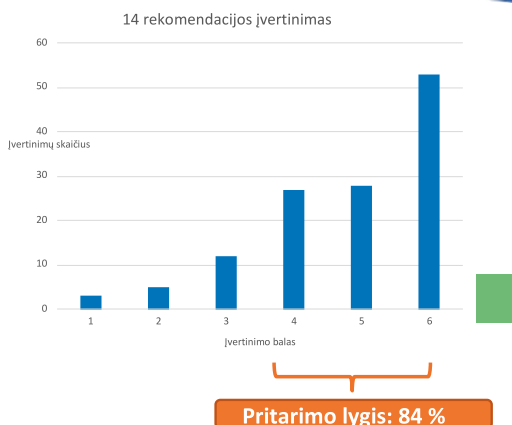

14 rekomendacija**Pedagogų vaidmens mobilumo mokymosi tikslais srityje pripažinimas**

Rekomenduojame, kad pedagogai, padedantys studentams dalyvauti mobilumo mokymosi tikslais programose, būtų oficialiai pripažįstami tarptautiniais koordinatoriais. Jiems turėtų būti atlyginama už papildomą darbo krūvį ir tokiai veiklai skiriamą laiką. Tokie pedagogai turėtų būti lengvai atpažįstami savo mokymo įstaigoje, jiems turėtų būti rengiami mokymai ir išduodami pažymėjimai. Tai turėtų paskatinti pedagogus teikti konsultacijas mobilumo mokymosi tikslais programose dalyvaujantiems studentams ir jiems padėti, be kita ko, atlikti administracines procedūras, kartu perteikiant Europos vertybes ir Europos viziją. Šie tarptautiniai koordinatoriai turėtų būti laikomi patikimais asmenimis. Jie turėtų visus metus organizuoti veiklą, kuria skatinamas mobilumas mokymosi tikslais.

Pagrindimas

Turėtų būti pripažįstama, kad pedagogai atlieka papildomą darbą, taip pat teikia geresnę ir prienamesnę informaciją bei konsultacijas apie esamas galimybes, ir jie turėtų būti už tai vertinami.

14 rekomendacija**PEDAGOGŲ VAIDMENS MOBILUMO MOKYMOSI TIKSLAIS SRITYJE PRIPAŽINIMAS**

15 rekomendacija**Finansinė parama darbuotojų profesiniam tobulėjimui**

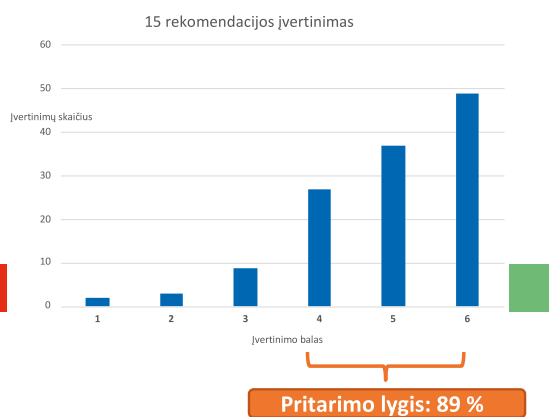
Rekomenduojame, kad ES teiktų finansines paskatas:

- mažosioms ir vidutinėms įmonėms, norinčioms siųsti savo darbuotojus į užsienį dalyvauti mokymo kursuose, kad jie įgytų žinių ir grįžę jomis pasidalytų su kolegomis ir partneriais;
- ir darbuotojams (tiek bedarbiams, tiek dirbantiems mažų garantijų darba), kurie mokymosi tikslais vyksta į priimančiąją įmonę, kad atnaujintų savo įgūdžius ir pakiltų karjeros laiptais. Priimančiajai įmonei taip pat būtų suteikiamas oficialus Europos logotipas, kurį ji galėtų naudoti savo interneto svetainėje.

Finansinės paramos lėšomis būtų padengiamos pastoviosios darbuotojų išlaidos (pvz., apgyvendinimo, transporto ir kt.). Kad darbuotojas arba įmonė rimtai vertintų mainus mokymosi tikslais, juos galėtų bendrai finansuoti ES, įmonės, darbuotojai arba darbo biržos. Bendro finansavimo lygis priklausytų nuo mobilumo mokymosi tikslais rūšies ir paramos gavėjų. Šie mainai mokymosi tikslais taip pat galėtų vykti tarp privačiojo sektoriaus (pvz., NVO, įmonių, organizacijų) ir viešojo sektoriaus (pvz., institucijų, ES ir kt.), taip pat kitose darbo srityse. Profesinės sąjungos ir darbuotojų asociacijos galėtų padėti rengti šias programas.

Pagrindimas

Įgyvendinant apibūdintą iniciatyvą bet kurios įmonės, neatsižvelgiant į jos ekonomines galimybes, darbuotojai galėtų dalyvauti mainų programose ir pagerinti savo įgūdžius. Be to, bet kuri įmonė, norinti mainų tikslais priimti darbuotoją, galėtų tai padaryti ir jai nereikėtų apmokėti jo buvimo išlaidų, taip pat mokėti darbuotojo atlyginimo.

15 rekomendacija**FINANSINĖ PARAMA DARBUOTOJŲ PROFESINIAM TOBULĖJIMUI**

16 rekomendacija

Informacija apie darbuotojų judumą Europoje

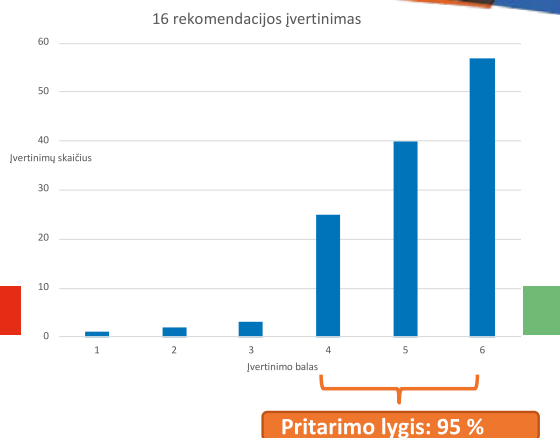
Rekomenduojame ES lygmeniu sukurti ir valdyti informacinę platformą, skirtą visų rūšių sektorių (privačiojo, viešojo ir kt.) darbuotojų mobilumo mokymosi tikslais galimybėms. Šios platformos, kuri turėtų būti visiems prieinama, tikslas būtų užmegzti ryšius tarp įmonių ir darbuotojų. Kiekvienas dalyvis turėtų užregistruoti savo profilį: įmonės, norinčios priimti darbuotojus, turėtų pateikti informaciją apie savo pasiūlymus, o darbuotojai – apibūdinti savo indėlį ir su mokymosi patirtimi susijusius tikslus. Platformoje taip pat bus teikiama informacija apie galimą įvairių rūšių finansavimą ir pateikiamos nuorodos į kitas susijusias svetaines. Mobilumo mokymosi tikslais programoje dalyvavę darbuotojai turėtų pasidalyti savo patirtimi pateikdami ataskaitą. Tokia platforma padėtų geriau koordinuoti darbuotojų mainus ir paprasčiau bei labiau suderintai tvarkyti administracines procedūras.

Pagrindimas

Šioje platformoje darbdaviai galėtų keisti informacija apie darbuotojų mainų galimybes ir jų įgyvendinimo būdus. Be to, darbuotojams būtų sukurta bendra erdvė, kurioje jie galėtų susipažinti su rinkoje esama mobilumo mokymosi tikslais galimybių pasiūla.

16 rekomendacija

INFORMACIJA APIE DARBUOTOJŲ JUDUMĄ EUROPOJE

17 rekomendacija

Tikslinės informavimo apie mobilumą mokymosi tikslais kampanijos

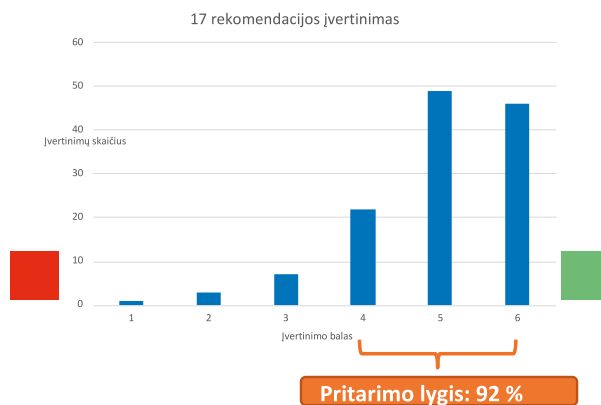
Rekomenduojame rengti mažesnes tikslines informavimo kampanijas, skirtas dviem skirtingoms tikslinėms grupėms: a) paaugliams ir (arba) studentams ir b) suaugusiesiems (specialistams, darbuotojams ir kt.). Kiekvienai grupei reikalinga atskira strategija. Pirmiausia būtų galima pasitelkti ankstesnės mobilumo mokymosi tikslais patirties turinčius ambasadorius, kurie, dalydamiesi savo sėkmės istorijomis, tokią veiklą populiarintų tiek tarp paauglių, tiek tarp suaugusiųjų ir (arba) specialistų. Ši priemonė taip pat galėtų būti veiksmingai naudojama kitose grupėse, pavyzdžiui, vyresnio amžiaus asmenų ir kt. Ambasadoriai galėtų dirbti miestų rotušėse veikiančiuose informaciniuose skyriuose ir lankytis mokyklose bei kitose vietose. Tarp ambasadorių turėtų būti asmuo, kurio specializacija – techniniai ir praktiniai mobilumo mokymosi tikslais aspektai. Antroji studentams ir jaunimui skirta priemonė galėtų būti mišrūs ir kūrybiški ryšiai su jais užmezgimo būdai, pavyzdžiui, pasitelkiant socialinius tinklus (sitažodžius, internete teikiamą informaciją ir kt.) ir fizinius informacijos apie mobilumą mokymosi tikslais rinkinius. Tokia kampanija galėtų paskatinti platesniu mastu skleisti informaciją, taip pat sniego kamuolio efektą.

Pagrindimas

Dėl žinių apie mobilumą mokymosi tikslais trūkumo žmonės negali įsitraukti į tokią veiklą. Galimybė susipažinti su informacija padėtų didinti dalyvavimo mastą.

17 rekomendacija

TIKSLINĖS INFORMAVIMO APIE MOBILUMĄ MOKYMOSI TIKSLAIS KAMPANIJOS

18 rekomendacija

Nediskriminavimo mobilumo mokymosi tikslais srityje skatinimo priemonės ir veikla

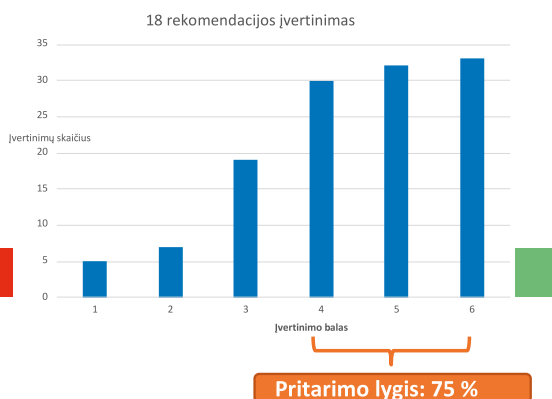
Norime atskirti jaunimą mokyklose ir suaugusiuosius darbo vietose ir daugiausia dėmesio skirti problemų sprendimui kiekvienoje iš šių aplinkų. Siekiame užtikrinti, kad mokyklos ir darbo vietos būtų paaugliams ir specialistams saugios erdvės, kuriose jie nepatirtų diskriminacijos dėl, pavyzdžiui, amžiaus, lyties, sveikatos būklės, seksualinės orientacijos, religijos ir kt. Kad pasiektų šį tikslą, Europos Komisija turi skirti lėšų ir išteklių įvairioms susijusioms šalims: paauglius priimančioms šeimoms, o suaugusiųjų atveju – įmonėms ir NVO. Reikia imtis šių veiksmų: priimančiosioms šeimoms ir įmonėms turėtų būti padedama suprasti, ką reiškia priimti kitą asmenį, o tarpkultūriniais klausimais besispecializuojantys asmenys (konsultantai) joms turėtų rengti mokymus. Tai ypač svarbu kalbant apie labiau pažeidžiamas grupes. Tokia veikla gali padėti gerinti mobilumo patirtį ir kuo labiau sumažinti diskriminacijos riziką. Be to, siekiant toliau remti šeimoms ir įmonėms, joms turėtų būti teikiamos paskatos.

Pagrindimas

Svarbu, kad būtų užtikrinamas judžių studentų ir suaugusiųjų saugumas ir principas „vienybė įvairovėje“.

18 rekomendacija

NEDISKRIMINAVIMO MOBILUMO MOKYMOSI TIKSLAIS SRITYJE SKATINIMO PRIEMONĖS IR VEIKLA

19 rekomendacija

Išankstinių nuostatų įveikimas skatinant proporcingiau paskirstyti programos „Erasmus+“ stažučių vietas

Kad paskatintume piliečius teikiant paraišką pagal programą „Erasmus+“ rinktis vykti į įvairesnes šalis, rekomenduojame imtis veiksmų dviem lygmenimis:

1. ES institucijų lygmeniu – rekomenduojame Komisijai nustatyti principus, į kuriuos turėtų atsižvelgti įgyvendinant programą „Erasmus+“ dalyvaujančios įstaigos, priimdamos sprendimus dėl partnerystės susitarimų su kitomis švietimo įstaigomis ir tuos susitarimus atnaujindamos.

Be to, Komisija taip pat galėtų sukurti internetinę platformą, kurioje pareiškėjai galėtų nurodyti savo pomėgius, mokamas kalbas, pageidavimus ir kt. ir paskui gauti pasiūlymų dėl jiems tinkamų stažučių vietų. Tokia rekomendacinė sistema padėtų didinti vietovių, į kurias galima vykti stažuotis, įvairovę, nes žmonės būtų skatinami vykti į vietas, kurių jie kitu atveju nebūtų svarstę.

2. Valstybių narių lygmeniu – rekomenduojame valstybėms narėms imtis veiksmų siekiant didinti priimamų programos „Erasmus+“ dalyvių skaičių. Valstybės narės galėtų skatinti nacionalines švietimo įstaigas siūlyti daugiau kursų anglų kalba.

Pagrindimas

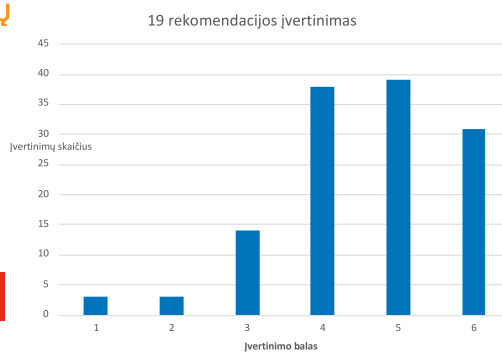
Ši rekomendacija svarbi dėl dviejų pagrindinių priežasčių.

Pirma, jei tam tikros valstybės narės ir (arba) galimos stažučių vietos bus laikomos mažiau patraukliomis, gali likti nepanaudotų pagal programą „Erasmus+“ numatytų stažučių vietų. Kai kuriose šalyse, pavyzdžiui, Ispanijoje, gaunama daugiau paraiškų, nei yra laisvų stažučių vietų, tačiau jei žmonės būtų skatinami vykti stažuotis į įvairesnes vietas, programoje „Erasmus+“ galėtų dalyvauti daugiau žmonių.

Antra, jei žmonės vyks stažuotis į naujas vietas, apie kurias jie neturi daug informacijos, arba atras naujas kultūras, tai taip pat padės jiems geriau suprasti kitas kultūras, o kartu įveikti šališkumą ir pan.

19 rekomendacija

IŠANKSTINIŲ NUOSTATŲ ĮVEIKIMAS SKATINANT PROPORCINGIAU PASKIRSTYTI PROGRAMOS „ERASMUS+“ STAŽUČIŲ VIETAS

Pritarimo lygis: 83 %

20 rekomendacija

Administracinių kliūčių, su kuriomis susiduria darbuotojai ir darbdaviai, įvertinimas ir jų įveikimo būdų nustatymas

Rekomenduojame, kad Europos Komisija įvertintų kliūtis, su kuriomis susiduria darbuotojai dalyvaujant mobilybos mokymosi tikslais programose (pavyzdžiui, susijusias su socialinio draudimo įmokomis, pensijomis). Atlikdama tokį vertinimą Komisija taip pat turėtų atsižvelgti į darbdavių poreikius ir motyvus siųsti savo darbuotojus į užsienį. Remdamasi tokiu vertinimu, Komisija galėtų pasiūlyti tolesnių priemonių šioms kliūtims įveikti.

Pagrindimas

Kyla pavojus, visų pirma darbuotojams, kad nepavyks išvykti į užsienį, nes tam trukdo labai daug administracinių kliūčių, pavyzdžiui, susijusių su socialine apsauga ar darbuotojų pensijomis. Ar tokios išmokos gali būti lengvai perkeltamos iš vienos valstybės narės į kitą? Reikia padėti piliečiams įveikti šiuos administracinius sunkumus. Todėl rekomenduojame, kad Europos Komisija atliktų šių sunkumų tyrimą, kad juos būtų galima veiksmingai pašalinti.

20 rekomendacija

ADMINISTRACINIŲ KLIŪČIŲ, SU KURIOMIS SUSIDURIA DARBUOTOJAI IR DARBDAVIAI, ĮVERTINIMAS IR JŲ ĮVEIKIMO BŪDŲ NUSTATYMAS

21 rekomendacija

Tikslinės programos „Erasmus+“ komunikacijos strategijos skatinimas

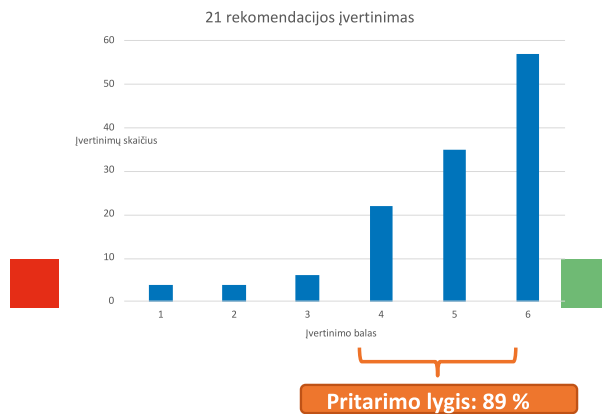
Rekomenduojame per trejus metus visus ES piliečius informuoti apie programą „Erasmus+“. Tai turėtų būti padaryta parengiant veiksmingą komunikacijos strategiją, skirtą konkrečioms grupėms, kurios nieko nežino apie programą „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpusą ir nėra informuotos apie šias iniciatyvas. Šios grupės yra, be kita ko, neįgalieji, darbuotojai, bedarbiai, palankių finansinių sąlygų neturintys, kaimo vietovėse gyvenantys ir tretinio išsilavinimo neįgiję asmenys, taip pat asmenys, kuriems gresia socialinė atskirtis.

Pagrindimas

Esama daug mobilumo mokymosi tikslais galimybių ir programų, pavyzdžiui, programa „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpusas. Be to, jau veikia atitinkami informacijos centrai, pavyzdžiui, programos „Erasmus+“ platforma ir mobilioji programėlė. Vis dėlto ši informacija nėra lengvai prieinama ir nepasiekia visų atitinkamų grupių. Todėl rekomenduojame išsikelti tikslą per trejus metus informuoti visus ES piliečius rengiant specialiai pritaikytas kampanijas, kad būtų pasiektos konkrečios tikslinės grupės, kurios galbūt negali gauti šiuo metu turimos informacijos arba ta informacija pasinaudoti.

21 rekomendacija

TIKSLINĖS PROGRAMOS „ERASMUS+“ KOMUNIKACIJOS STRATEGIJOS SKATINIMAS

KAIP SUSISIEKTI SU ES

Asmeniškai

Visoje Europos Sąjungoje yra šimtai *Europe Direct* centrų. Artimiausio centro adresą galite rasti internetu (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lt).

Telefonu arba raštu

Europe Direct tarnyba atsakys į jūsų klausimus apie Europos Sąjungą. Su šia tarnyba galite susisiekti:

- nemokamu numeriu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (kai kurie operatoriai už šiuos skambučius gali imti mokestį),
- šiuo standartiniu numeriu: +32 22999696,
- naudodami šią formą: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_lt.

KAIP RASTI INFORMACIJOS APIE ES

Internetas

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje *Europa* (european-union.europa.eu).

ES leidiniai

ES leidinius galite peržiūrėti arba užsisakyti adresu op.europa.eu/lt/publications. Jeigu jums reikia daugiau nemokamų leidinių egzempliorių, kreipkitės į *Europe Direct* arba į vietos dokumentų centrą (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_lt).

ES teisė ir susiję dokumentai

Norėdami susipažinti su ES teisine informacija, įskaitant visus ES teisės aktus nuo 1951 m. visomis oficialiosiomis kalbomis, apsilankykite svetainėje *EUR-Lex* (eur-lex.europa.eu).

ES atvirieji duomenys

Portale data.europa.eu suteikiama prieiga prie ES institucijų, įstaigų ir agentūrų atvirųjų duomenų rinkinių. Šiuos duomenis galima nemokamai parsisiųsti ir pakartotinai naudoti tiek komerciniais, tiek nekomerciniais tikslais. Be to, portale suteikiama prieiga prie daugybės Europos šalių duomenų rinkinių.

■ Europos Sąjungos
leidinių biuras

PDF
Print

ISBN 978-92-68-09218-7
ISBN 978-92-68-09183-8

doi:10.2775/24573
doi:10.2775/948941

NA-09-23-534-LT-C
NA-09-23-534-LT-N